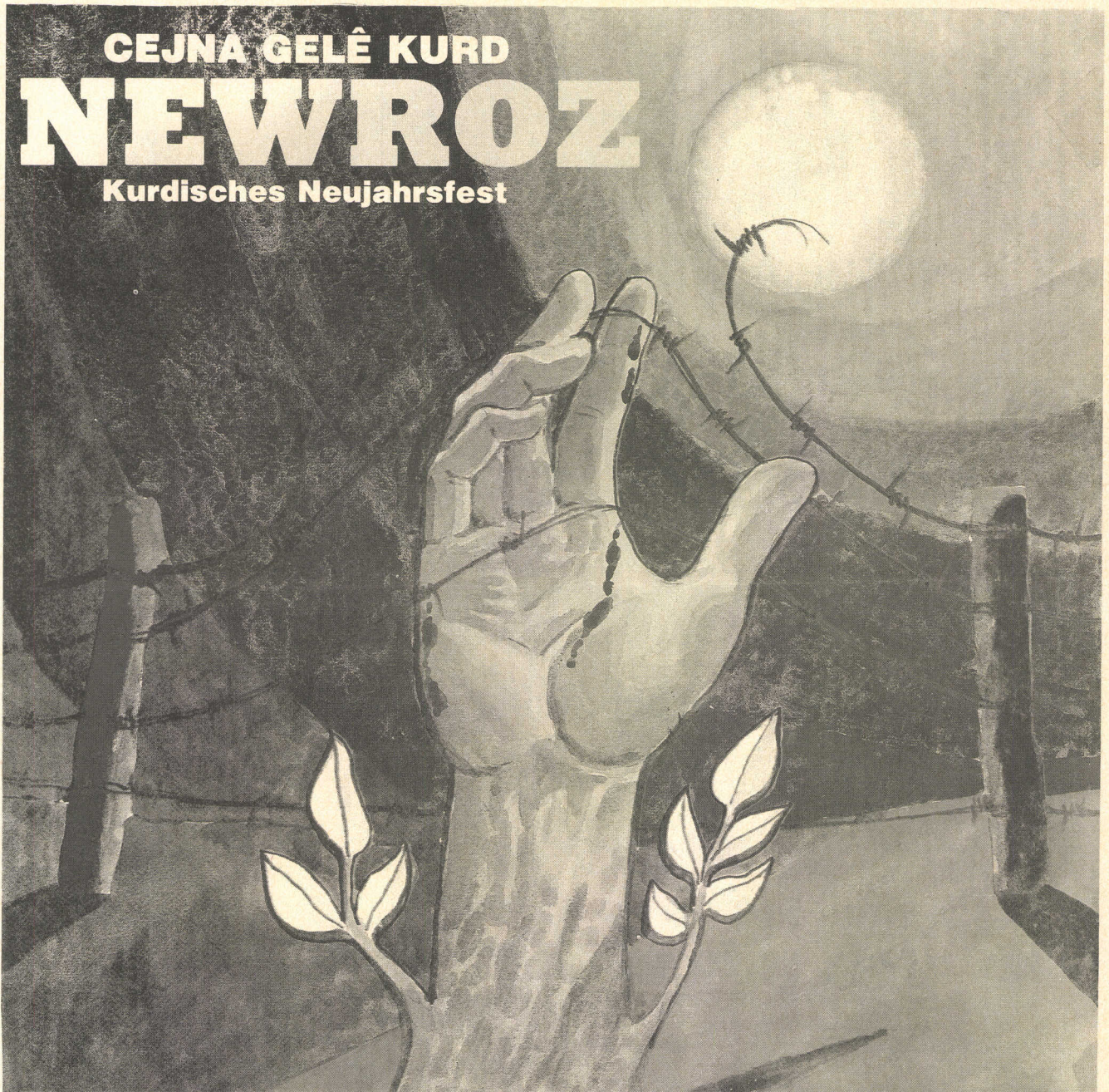

DENGÊ

KOMKAR

Sal : 9
Wext : 15.2.1988
Hejmar : 104
Biha : 1 DM

KOVARA FEDERASYONA KOMELÊN KARKERÊN KURDISTAN LI ELMANYA FEDERAL

• Lozan • Bati Berlin • Hamburg • Bremen • Duisburg • Nürnberg

KOMKAR

16. Delegates Kurulu Toplandı

KOMKAR 16. Delegates Kurulu, 23-24 Ocak tarihlerinde GYK ve Onur Kurulu üyeleri ile üye birimlerden delegateslerin katılımıyla olağan toplantısını yaptı.

KOMKAR, Delegates Kurulu toplantısının yapıldığı günden on gün önce 9. yılını tamamladı ve 10. yılına girdi. Aradan geçen 9 yıl içinde küçümsenmeyecek çalışmalar yapan KOMKAR, hem Kürdistan'lı yurtsever kitle ve hem de F. Almanya demokratik çevrelerinde önemli bir konuma yükseldi.

KOMKAR, geçen bu süre içinde örgüt organlarının işleyişine büyük önem verdi. Her yıl iki kez toplanan Delegates Kurulu, yılda bir kez yapılan Kurultay, birim yönetimleriyle ortak toplantı ve tek tek birim gezileriyle örgütün canlı bir organizma olduğunu gösterdi. Çalışmalar ve alınan kararlar, tek tek üyelerden yönetici organlara kadar demokratik bir işleyiş içinde alındı ve uygulandı.

16. Delegates Kurulu'nda, örgütün 9. Kurultay'dan bu yana yaptığı çalışmalar değerlendirildi. KOMKAR'ın aradan geçen yedi aylık süre içinde gerek örgütsel çalışmada, gerekse dış ilişkiler, yayın, eğitim, kültürel çalışmalar, kamuoyu çalışmaları, F. Almanya'daki Kürdistan'lı göçmenlerin istemleri doğrultusunda başarılı bir çalışma yaptığı vurgulandı.

Delegates Kurulu'nda ağırlıklıla "KOMKAR'la Dayanışma Kampanyası", kitle ilişkileri ve bu yönde örgüt birimlerine düşen görev-

ler ve Newroz eylemleri değerlendirildi.

Aradan geçen zaman zarfında, kampanyanın provakasyon ve saldırı ortamından dolayı programlanan süre içinde sonuçlandırılmadığı ve bu nedenle de çalışmaların istenir verimlilikte sürdürülemediği vurgulandı. Ancak son birkaç ayda sürdürülen çalışmalarla, kampanyanın hedefine yöneldiği gözlemlendi ve programlanan çalışmaların sonuçlandırılması için söz konusu birimlere süre tanındı. Bu süre içinde hedefe ulaşılacak ve kampanya sonuçlandırılacak.

16. Delegates Kurulu'nda, kampanya süresince gösterdikleri örnek çalışmalardan dolayı Bremen birimi, tüm birimlerin övgüsünü kazandı ve bunun diğer birimlerce de örnek alınması gerektiği belirtildi.

Kitle ilişkilerinde ise, belli bir canlılığa rağmen halen yapılması gereken çalışmaların varlığına dikkat çekilerek, önümüzdeki Newroz eylemleri vesilesiyle bu alanda daha aktif ve özverili bir çalışmanın yapılması gerektiği ortak sonuç olarak çıktı.

16. Delegates Kurulu'na katılan tüm delegates, "Daha Güçlü KOMKAR, daha kitlesel Newroz eylemleri, daha güçlü kitle ilişkileri ve Kürdistan halkımızın mücadelesiyle daha etkin bir dayanışma" mücadelesinde üzerlerine düşen görevleri hakkıyla yerine getireceklerini vurguladılar.

GENÇLİK SEMİNERİ

Biz, Bremen ve Hamburg Kürdistan Gençlik Örgütleri, 3 yıldan beri, yılda 3-4 kez hafta sonu seminerleri düzenliyoruz. Bu seminerlerde:

—Kültürel çalışmalar yapılıyor.
—Teorik ve güncel konular işleniyor.

—Genç arkadaşların birbirlerini tanımaları sağlanıyor.

—En önemlisi de üyesi olduğumuz KOMCIWAN'ın amacı ve genel politikasının dile getirilmesidir.

Bu seminerlerden bir tanesini de 6-10/1/1988 tarihleri arasında düzenledik. Seminere 30 dolayında genç katıldı.

5 gün süren seminer boyunca, Kürdistan'ın değişik yörelerinin halk oyunlarını öğrendik, çeşitli turnuvalar düzenledik ve iki seminer yaptık.

İlk seminer "F. Almanya'da Yabancı Gençliğin Sorunları" adı altında işlendi.

Semineri hazırlayan bir kız arkadaşımız, kısa bir girişten sonra, kendi deneylerini anlatıp tartışma bölümüne geçti. Seminer, diğer arkadaşlarımızın verdikleri örneklerle zenginleştirildi.

İkinci seminer ise: "Gençlik ve Barış Hareketi" üzerine idi.

Semineri hazırlayan arkadaşımız, şimdiki kadar gençliğin ve gençlik örgütlerinin barış hareketine katkıları, Kürdistan'da ve F. Almanya'daki gençlik için barışın önemi ve Kürt gençlik örgütlerinin barış için yapabileceği katkılara değindikten sonra, tartışmaya geçildi.

Tartışmada, barışın sağlanması ve korunmasının insanlığın acil bir görevi olduğu vurgulanıp, dünyamızın var ve yok olmayla karşı karşıya geldiği dile getirildi. Atom ve kimyasal silahların ortadan kaldırılması gerektiği, bunun için de toplumun her kesimindeki barışsever insanlarla beraber mücadele verilmesi anlatıldı.

Daha sonra T. Kürdistanı'ndaki gençlik hareketlerinin, barış hareketine katkısı ne olmuştur? sorusuna, cevap arandı.

Seminerin son bölümünde ise örgüt olarak F. Almanya'daki gençlik hareketinin bir parçası olduğumuz vurgulanarak, bu çalışmalarda daha aktif bir şekilde yer almamız gerektiği dile getirildi.

Dostça selamlarımızla.

YUSUF/Bremen

Leverkusen Kürdistan İşçi Komitesi Kuruldu

Uzun bir süreden beri Leverkusen ve çevresinde çalışmalarını yürüten Kürdistan'lı işçi ve emekçiler, 31 Ocak 1988 günü yaptıkları geniş bir toplantıda, Kürdistan İşçi Komitesi'ni (Komite Karkerên Kurdistan lı Leverkusen) oluşturular. Aynı komite, KOMKAR'a üyelik müracaatında da bulundu.

Komite üye ve organları önüne şu temel çalışmaları koydu:

- ★ Halkımızın ulusal demokratik mücadelesiyle destek ve dayanışma içinde olmak;
- ★ Leverkusen ve çevresinde bulunan Kürdistan'lı işçi ve aileler arasında dayanışma ve birliği pekiştirmek;
- ★ F. Almanya ve Batı Berlin'de yaşayan Kürdistanlı işçi ve emekçilerin yığın örgütü olan KOMKAR'la sıkı dayanışma içinde olmak ve onun çıkardığı yayınları kitlelere götürmek ve kitleleri KOMKAR çatısı altında örgütlemeye çalışmak;
- ★ Leverkusen ve çevresinde bulunan yerli, yabancı demokratik örgütlerle ilişkileri geliştirmek ve bunları Kürdistan hakkında bilgilendirmek;
- ★ Düzenli olarak kendi aralarında toplantılar yapıp, seminerler düzenlemek. Bu ilkeler ışığında Komite, önümüzdeki Newroz şenliklerine kitlesel bir katılım sağlanması için kendi bölgelerinde çalışmalara başladı.

KOMJIN'in hafta sonu semineri

Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesinin ayırdedilmez bir parçası olan "Kürdistan Kadınlar Mücadelesi", günümüzde istenen aşamaya ulaşmamış ise de, hızla gelişmekte ve büyük boyutlar kazanmaktadır. Bunun daha da gelişebilmesi, mücadelede yer alan Kürdistanlı kadınların kitlelere ve kamuoyuna yönelik çalışmalarını yürütülmesiyle mümkündür.

İşte bundan hareketle KOMJIN, yerel kadın birimlerini bir araya getirebilme, onları Kürdistan kadının genel durumu ve örgütlenmenin gerekliliği konusunda aydınlatmak amacıyla, merkezi bir seminer düzenledi.

8-10 Ocak tarihleri arasında yapılan bu seminere ilgi oldukça

büyükü.

Seminer, iki ana konudan oluşuyordu:

Birinci konu: "İran, Irak ve Türkiye Kürdistanı'nda, F. Almanya ve Batı Berlin'de Kürt kadınlarının genel durumu".

İkinci konu: "Demokratik Kitle Örgütlerinin İşlevi ve Buna Dayanarak Kadınlar Derneği -KOMJIN'in Gerekliliği" oldu.

Üç arkadaş tarafından sunulan seminerde, bir de Kürdistan'la ilgili video filmi gösterildi.

Seminer, katılan arkadaşların karşılıklı tartışmaları ve bilgi alışverişleriyle oldukça canlı, hareketli geçti. Seminerde, 40'ın üzerinde kadın katıldı.

Hitler Faşizmi Protesto Edildi

Naziler bundan 55 yıl önce, 30 Ocak 1933 yılında iktidarı ele geçirdiler. Nazi Döneminde Zulme Uğrayanlar Birliği (VVN), 55. yılında bu günü protesto etmek için bir bildiri yayınladı ve 30 Ocak 1988 günü Düsseldorf'ta bir protesto yürüyüşünün yapılacağını; tüm anti faşistle-

min çıkardığı savaşın kurbanı olduğu ve onbinlerce anti faşistin ülkesini terketmek zorunda kaldığı vurgulanmaktaydı.

Düsseldorf'da yapılan yürüyüşte yerli ve yabancı demokratik örgüt ve girişimden toplam 8 bin kişi katıldı.

Mitingde demokratik örgüt, kilise,

rin bu eyleme katılmasını istedi.

KOMKAR'ın da aralarında bulunduğu çok sayıda Alman ve yabancı örgüt, sözkonusu bildiriye imza attılar. Ayrıca KOMKAR, bildiriye Türkçeye çevirerek geniş şekilde dağıttı. Bildiride Hitler faşizmi dönemindeki terör, işkence ve katliamlara değinilirken, 50 milyon insanın faşiz-

girişim, parti temsilcileri yaptıkları konuşmalarda, Hitler faşizminin insanlık dışı katliam, baskı, terör ve işkencelerine değinerek; böylesi bir belanın bir daha yaşanmaması için tüm anti faşist güçlerin birlikte hareket etmelerini, yerli ve yabancı tüm faşist örgütlerin kapatılmasını istediler.

"Kendimizi Geliştirmeliyiz"

Şirvan Zanan/ Münih

Değerli arkadaşlar,

Ben bir bayan arkadaşınız olarak sizlere, kadınlarımızın bazı sorunlarıyla ilgili düşüncelerimi aktarmak istiyorum. Bildiğiniz gibi Kürdistanlı kadınlar, bugüne kadar ciddi bir örgütlenmeyi başaramamış, politik ve sosyal çalışmalarda ikinci planda kalmışlardır. Bizler, düne nazaran, bugün daha çok mücadele içinde yerimizi almak, halkımızın mücadelesine omuz vermek istiyoruz. Bunun için kendimizi sürekli yenilemeli, daha çok bilgi edinmeliyiz.

Ben, KOMJIN'in Ocak ayı içinde düzenlediği hafta sonu seminerine katıldım. Seminerin oldukça başarılı geçtiğini söyleyebilirim. Bu türden seminerlerin daha sık yapılmasında yarar görmekteyim. Seminerde de edindiğim intiba, ben de dahil kadınlarımızın politik yönden eksiklerimizin olduğu. Bunu giderebilmek için daha aktif bir şekilde mücadele içinde yer almalıyız.

Dostça selamlar.

Berlina Rojava:

ŞEVA AGİRİ

BI SERFIRAZİ PÊKHAT

Bî piştîgiriya ciwan û welatparêzên Agirî, Komela Karkerên Kurdistanê li Berlina Rojava, di 30.1.88'an bî navê "Şeva Nasandina Agirî" şevêk pêkani.

Destpêka vekirina şevê bî navê rêvabîrana komelê hevaleyê bî Kurdi û Tirki axaft. Dî vê şevê da bî taybetî axaftewana lî ser berxwedana Agirî ku diroka gelê me da ciheki girîng digre, dûr û dirêj sekinin. Her usa lî ser dirok, çand û heyiyên ser erd û bin erd jî sekinin û mêvananra bî hemû şeweyî derheqê bajarê Agirî da enformasyon hatin dayin. Diayên lî ser Agirî hatin nişandan, le-hizên Agirî yê gelêrî hatin pêşkêş kirin.

Dî şevê da dengbêjeki, bî awayê cîmaetên Kurdistanê stranên navçê Agirî pêşkêş kir. Koma Aşiti jî çanda gelê me a dewlemed stranên gelêrî û şoreşgerî pêşkêşî mêvanan kir. Kurte şanoyek (skeç) hat leyistîn. Ev şano pîr xweşê mêvanan çû di deqqan çepik lexistîn. Naveroka şano ye bî kurtî lî Agirî xwezigîni şandî jî bo xwestina keçekî bû.

Nêzîki 200 kesî bî tevî malbata xwe dî vê şevê da beşdar bûn. Hemî kes rabûn govend girtin û demekî dirêj leyistîn. Şev bî serfirazî qediya.

Emê jî vir pêve şevên bî vê awayî çêkin.

SIPAN/B. Rojava

MÜLHEİM PROTESTAN AKADEMİSİ'NDE KÜRT KONFERANSI

Mülheim Protestan Akademisi, 15-17/1/1988 tarihleri arasında Kürtlere yönelik bir konferans düzenledi. Daha önce Tützing Protestan Akademisi tarafından düzenlenen konferansın devamı niteliğini taşıyan bu konferansa 80'den fazla kişi katıldı.

Üç gün boyunca konferansta Kürt sorununu çeşitli yönleriyle ele alındı.

Konferans ev sahibi ve aynı zamanda oturumu yöneten Dr. Wolf-Dieter Just'un konuşmasıyla açıldı. Dr. Just konuşmasında özetle şunları söyledi:

"Kürt halkının varlığı, buldukları ülke hükümetleri tarafından tanınmıyor. Onun ötesinde bu halk, baskı, tabiat ve ayrımcı uygulamalara tabi tutuluyor. Özellikle Türkiye'de 1924 yılından beri Kürt kültürü, dili ve ulusal bayramları yasaklanmış bulunuyor. Bu da açık bir deyimle insan haklarının çiğnenmesi demektir. Batı Avrupa ülkelerinde bulunan Kürtler, kendi dil ve kültürlerine özgürce sahip çıkmalarına rağmen, özellikle Türkiye Kürdistanı'ndan gelen Kürtler, F. Almanya'da çeşitli engellerle karşılaşılıyorlar. Kürtler F. Almanya'da diğer azınlıkların yararlandığı hiç bir haktan yararlanamıyorlar. Zira F. Alman hükümeti, Türkiye ile olan ekonomik ve askeri çıkarlarından yola çıkarak, Kürtleri ayrı bir halk grubu olarak kabul etmeye yanaşmıyor. Türkiye'de Kürtlere karşı inkara dayanan politikanın, dış politika çıkarları adına F. Almanya'ya taşınması, Kürt kültür ve varlığının baskı altında tutulması kabul edilecek bir durum değildir."

Konferansın ikinci konuşması Dr. Blaschke tarafından yapıldı. **"Kürtlerin F. Almanya'nın gelişmesine katkıları ve bu toplum içindeki yerleri"** adlı konuşmasında Blaschke, özetle şunları söyledi:

"Kürtler, F.Almanya'da diğer tüm yabancılar gibi vergi ve diğer sosyal aidatlarını ödemelerine rağmen, azınlık grupların sahip olduğu hakların hiç birine sahip değiller. F.Almanya'daki Kürtlerin sayısı 250-500 bin arasında olduğu tahmin edilmekte. Ancak, söz konusu rakamın sosyal haklar için belirleyici önemi yoktur ve olmamalıdır." Blaschke konuşmasına devamla, F. Almanya ve Avrupa'da Kürt öğrenci, işçi ve diğer örgüt ve derneklerin ortaya çıkışına ve onların Kürt ulusal bilincine katkılarına değindi.

Kürtlerin F. Almanya'da sosyal, çalışma ve okul alanında karşılaştıkları sorunlar da konferansta detaylı bir şekilde tartışıldı. Toplantıda hazır bulunan Kürt sosyal danışmanları, öğretmenleri, yazarları, ressamı ve insiyatif temsilcileri, pratik yaşam içinde karşılaşılan sorunlardan somut örnekler verdiler ve bu sorunların ortaya çı-

kış nedenlerine işaret ettiler.

Tüm bu tartışmalardan sonra çalışma grupları oluşturuldu. Gruplar değişik alanlardaki sorunları tartışarak, bunların çözümü için öneriler hazırladılar ve gerekçeleriyle birlikte konferansta hazır bulunanlara sundular. **"İş Hayatı"**, **"Kadın ve Gençlik"**, **"Okul"**, **"Kürt Sanatçıların Durumu"** adı altında çalışmalarını yürüten grupların, ortak taleplerinden bazıları şunlardı:

- Kürtlerin F. Almanya'da ayrı bir etnik grup olarak tanınması;
- Kürtler için sosyal danışmanlık;
- Kürtçe okuma-yazma kursları;
- Televizyon ve Radyoda Kürtçe yayın;
- Kürt isimlerinin Alman nüfus daireleri tarafından tanınması;
- Kürt çocuklarına anadilde ders;
- Sosyal ve kültürel çalışma yapan Kürt derneklerine maddi destek.

Konferansta Kürt Ressamı Haşim Saydan, Kürdistan'daki baskı ve direnişleri konu edinen resimlerinden bir sergi açtı. Sergi beğeni ile izlendi. Kürt Şairi Gundî ve Fazıl Omar, izleyicilerle

re Kürtçe ve Almanca şiirlerini okudular. Seydo ve Grubu, Kürt müziğinden parçalar sunarken, müzik eşliğinde izleyiciler halay çektiler.

Konferansın son gününde bir açık oturum düzenlendi. Oturumda şu kişiler bulunuyordu: Kızılhaç merkez temsilcisi, Arbeiter Wohlfahrt, SPD Avrupa milletvekili Sakalarîo, Yazargazeteci Jürgen Roth, KOMKAR 2. başkanı A. Bekir Saydam.

Kızılhaç temsilcisi, Kürtleri ayrı bir grup olarak tanıdıklarını ve onlara yönelik sosyal çalışma yapmaya hazır olduklarını belirtti. Bu tutumlarından dolayı Alman ve Türk yetkililerinin kendilerine uyarıda bulunduğunu belirten yetkili, onların bu tutumunun kendilerini etkilemeyeceğini de vurguladı.

Arbeiterwohlfahrt temsilcisi Haan ise, 25 sene önce Kürt sorunu hakkında bir şey bilmediklerini, Türkiye'den gelen insanlara yönelik bu kuruluşun adına "Türkdanış" ismini vermekle

hata işlediklerini belirterek, konuşmasına şöyle devam etti: *"Türkiye'den gelen Kürtlerden bir kısmının Türkçeyi çok az anladığı veya hiç bilmediği bizce de bilinmektedir. Bu eksikliği gidermek için Kürtçe, Türkçe ve Almanca bilen personeli çalıştırmaya özen gösteriyoruz. Kürtlere yönelik danışma merkezlerinin açılması politik bir sorundur. Kürtlere özgü sosyal çalışma yapmamıza Alman ve Türk hükümetleri karşı çıkmaktadırlar. Hatta Türk yetkilileri, aldığımız personele dahi müdahale ediyor, alınacak personelin seçiminde kendilerine danışmamızı istiyorlar."*

Yukarıdaki açıklamada görüldüğü gibi, Türk devleti ve onun hükümetleri, kollarını yurt dışına kadar uzatıp, halkımızın kendi ülkesinde bulamadığı demokratik hakları kullanma ortamını buradaki yandaşlarıyla birlikte hayasız bir şekilde engellemeye yeltenmektedir. Hele Alman hükümetinin sözümona "demokrasi" adına böyle bir kervana katılması, yüz kızartıcı bir durumdur. Bu da, bu beylerin insan

hakları, demokratik hak ve özgürlükler arkasına saklanarak, ne çirkef dolaplar çevirdiklerinin açık bir ifadesidir.

SPD Avrupa Milletvekili Sakalarîo, Kürtlerin ayrımcı bir uygulamaya tabi tutulmasına karşı olduğunu belirterek özetle şunları söyledi: *"F. Almanya'da Kürtleri 'katil' veya 'terörist' gösterme doğrultusunda İçişleri Bakanı Zimmermann'ın çabasına basın alet olurken, Zimmermann'a malzeme sağlamaya PKK da hayli yardımcı oldu. SPD Kürt sorununa Türkiye'deki kardeş parti SHP'nin verdiği bilgiler ve bakış açısıyla yaklaşıyor. SHP'nin Kürt sorununa bakış açısı resmi ideolojiden farklı değil ve bu herkeşçe de bilinmektedir. Bu ideolojiye göre Kürt yoktur. Diğer taraftan Türk hükümetinin kendisine göre bir diplomasisi vardır. Ben 1985 yılında Avrupa Parlamentosu tarafından Türkiye'de insan haklarını takip etmekle görevlendirilmiştim. Bana iletilen insan hak-*

Bonn'da "NRW Eyaleti'nde Kürtler" Konulu Bilgilendirme Toplantısı Yapıldı • BÊKES

21 Ocak 1988 tarihinde NRW-Eyalet temsilciliğinin Bonn'daki binasında KOMKAR ve Gustav Heinemann-İnsiyatifi (Bu insiyatifte SPD parlamenterleri Erhard Eppler, SPD Avrupa Parlamenterleri Heinz Oskar Vetter, NRW-Eyalat Başbakanı Johannes Rau, Prof. ve aktif barış savaşçısı Walter Jens ve daha başka tanınmış bilim adamı yer almaktadır) "**Kuzey Ren Westfalya'daki Kürtler**" konulu ortak bir toplantı düzenlediler. Toplantıya çok sayıda parti, vakıf, kilise ve kültür kuruluşlarının yöneticisinin yanı sıra, milletvekili, ve Kürt sorununa ilgi duyan kişi katıldılar.

Toplantıyı Gustav Heinemann-İnsiyatifi'nden bir temsilci açtı. Temsilci, kısaca insiyatifin amaçlarına değindi ve bu amaçlar arasında F. Almanya'da yaşayan azınlıkların haklarını savunmanın, onlarla dayanışmanın bulunduğunu belirtti. Konuşmacı, Kürtlerin F. Almanya'da azınlık haklarından yararlanamayan gruplardan biri olduğunu; bundan dolayı böyle bir toplantının düzenlenmesine katkıda bulduklarını ve gelecekte de bu yönde girişimlerinin olacağını belirtti.

Daha sonra KOMKAR adına söz alan bir arkadaş, F. Almanya'da ve Batı Berlin'de yaşayan Kürtlerin kar-

şı karşıya buldukları sorunlara, F. Alman hükümetinin Kürtleri ayrı bir azınlık olarak kabul etmeme tavrına ve tavrın arkasında yatan nedenlere değinerek şöyle dedi: "*F. Alman hükümetinin bu tavrı, Türkiye ile olan ekonomik ve askeri ilişkilerden kaynaklanmaktadır. Türk yönetiminin Kürt halkının varlığını inkardan gelen politikasını, federal hükümet, burada sürdürmek istemektedir.*" Sözcü daha sonra, diğer azınlık grupların yararlandığı haklardan Kürtlerin de yararlanması gerektiğini vurgulayarak, bu hakların sağlanması için şimdiye kadar olduğu gibi bundan sonra da mücadele edeceklerini; bu mücadelede demokrat kişi ve kuruluşların kendilerine verdiği dayanışmaya büyük önem verdiklerini belirtti. KOMKAR'ın amaç ve çalışmaları hakkında bilgi veren konuşmacı, bazı çevrelerin, son yıllarda PKK'nın Avrupa'da başvurduğu şiddet eylemlerini gerekçe göstererek, Kürtleri "katil" veya "terörist" gibi gösterme tavrılarını da sert bir şekilde eleştirerek, demokratik bir geçim örgütü olan KOMKAR'ın PKK ile rekabet içinde gösterme gayretlerinin asılsızlığına işaret etti.

KOMKAR adına konuşan diğer bir arkadaş ise, Kürdistan'ın coğrafi bö-

lünmüşlüğüne değindikten sonra, Türkiye Kürdistanı'nda Kürt halkının bugün içinde bulunduğu durumu somut örneklerle gözler önüne serdi ve şöyle dedi: "*Cumhuriyet'in kuruluşundan beri Türk hükümetleri Kürt halkının varlığını inkar eden ırkçı bir tutum içinde olmuşlardır.*" Konuşmacı, Türk hükümetlerinin sürgün, kırım ve asimilasyonlarla Kürt halkını yok etmek istediklerini ve bu politikanın bugün aynı şekilde acımasızca sürdürüldüğünü belirtti.

Daha sonra SEYDO ve Müzik Grubu, dinleyicilere Kürt halk müziğinden parçalar sundular. Müzik programından sonra konuklara Kürt yemekleri ikram edildi.

Programın ikinci bölümünde ise tartışmalara geçildi. Çok sayıda izleyici Kürt halkının durumu ve uluslararası kuruluşların tavrına ilişkin sorular yönelttiler. Diğer yandan, Kürdistan'ı gezen ve izleyiciler arasına bulunan çok sayıda kişi de izlenimlerini anlatarak, Kürt halkının olağanüstü koşullarda yaşadığını dile getirdiler.

Yazar ve sanatçı Hüseyin Erdem ise, şiirlerinden seçme örnekleri Kürtçe ve Almanca konuklara sundu. Gece Seydo ve grubunun sunduğu müzikle son buldu.

Toplantı oldukça başarılı geçti. Diğer yandan toplantının NRW(Kuzey Ren Westfalya) eyalet temsilciliğinin binasında yapılmış olması ise, ayrıca büyük bir öneme sahiptir. KOMKAR açısından da büyük bir başarıdır.

larını ihlal olayları nedeniyle T.C. Büyükelçiliğine ve diğer makamlara ondan fazla mektup yazdım ve hiç birine cevap alamadım. Ancak mektuplarıma cevap vermeyen Türk yetkililer, beni habire yemeğe davet ediyorlardı. Gerçi ben hiç bir davete katılmadım, fakat Türk yetkililerin diğer parlamenter ve diplomatlara da aynı yöntemle yaklaştıkları bilinmektedir. Bu da Türk hükümetinin kendisine has diplomasisidir. Tüm bunlara rağmen Kürt azınlığıyla (ki bana göre Kürtler azınlık değil ulustur) ilgili bir kararın çıkması için çalışmalar yürütülmektedir. Demokratik Kürt örgütlerinin F. Almanya'daki Kürt azınlık için istemlerini destekliyor, diğer yabancı grupların sahip olduğu hakların tümünden yararlanmalarını savunuyorum."

Diğer taraftan tanınmış gazeteci-yazar Jürgen Roth da konferansta konuşma yaptı.

Jürgen Roth, genel olarak Kürtlerin içinde bulunduğu duruma işaret ederek özetle şunları söyledi: "*Türk hükümeti, Kürtlerin varlığını resmen inkâr etmektedir. Tasvip edilmeyen bu inkârcı tutumun F. Alman hükümeti tarafından da benimsenmesi meselenin özünü teşkil etmektedir. Alman hükümetinin sözkonusu tutumu politiktir ve kırlara dayanıyor. Kürtlerin varlığı*

resmen kabul edilmeden, var olan sorunların üstesinden gelmek oldukça zordur. Ki sorunların kaynağı bu halkı inkar etmekten kaynaklanıyor. SPD de tavrını kendilerini Türkiye'de Kemalizmin mirasçısı olarak kabul eden sosyal demokratlara göre belirliyor. Halbuki Kemalizm, Kürtlere karşı uygulanan ırkçı, şoven ve asimilasyoncu politikanın ta kendisidir."

Daha sonra söz alan KOMKAR 2. Başkanı A. Bekir Saydam ise şu konulara dikkat çekti: "*Kürtler, F. Almanya'da 4. büyük azınlık olmalarına rağmen, azınlıkların yararlandığı hakların hiç birinden yararlanamıyorlar. Türk hükümeti kollarını F. Almanya'ya kadar uzatmış ve bu ülkenin bir nevi içişlerine karışıyor. Buna örnek olarak Alman nüfus dairelerinin tutumunu gösterebiliriz. Alman nüfus daireleri Türk konsoloslukları tarafından kendilerine verilen isim listelerinden yola çıkarak, çocuklarına Kürtçe isim vermek isteyen ailelere zorluk çıkarıyorlar ve 'bu isimler bize verilen listelerde yoktur' diyorlar. Biz, nüfus dairelerinin bu tutumunu protesto ediyoruz. Gelmiş-geçmiş tüm Türk hükümetleri politikalarını halkımızı eritme ve asimile etme üzerine kurmuşlar. F. Almanya'nın bu politikayı onaylaması ne insan haklarıyla ne de mantıkla*

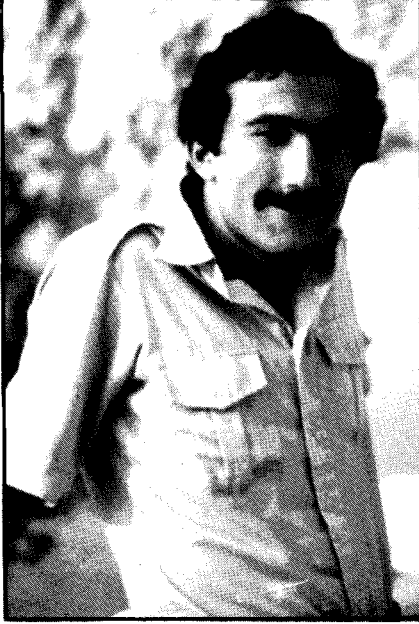
bağdaşiyor. Yine çalışma bakanlığının 1985 yılında 'Kürtlere yönelik çalışmaların finanse edilemeyecek' şeklindeki kararı, eşitlik prensibine ve uluslararası sözleşmelere ters düşmektedir. Her yabancı grup gibi vergi ve diğer sosyal aidatlarını ödeyen biz Kürtlerin, ayrımcı muameleye karşı sessiz kalmamızı kimse bekleyemez."

Konferansta Federal çalışma bakanlığından bir temsilci de hazır bulundu. Üç gün boyunca Kürt meselesi ve F. Almanya'daki Kürtlerin sorunları çok yönlü olarak ele alındı. Konferans oldukça başarılı geçti. WDR, konferansa 15 dakikalık yer verirken, yerel gazeteler de konuyla ilgili haberler yazdılar. Akademi yöneticileri bu başarıdan dolayı çok memnun kaldılar ve önümüzdeki dönem Kürtlere yönelik bu gibi konferansları tekrar düzenleyeceklerini söylediler.

Şüphesiz böyle bir konferans Kürt halkı açısından büyük bir başarı, halkımızın dilini, kültürünü özetle varlığını kabul etmeye somürgeci Türk devleti ve yandaşları için bir yenilidir. Bu doğrultudaki çalışmaları daha da hızlandırmak tüm demokratik Kürt örgüt ve kişilerin görevidir. Bu çalışmalarımızda yalnız değiliz. Bu ülkenin demokrat, humanist kişi ve kuruluşları, bizimle dayanışma içindedirler.

KOMKAR—FRANSA'NIN

5. KONGRESİ TOPLANDI • Bêder

16 Haziran 1987 tarihinde Paris'te Apocu ajan-provokatörlerce katledilen **Hüseyin Ali AKAGÜNDÜZ** arkadaşımızın anısına atfedilen KOMKAR 5. Kongre'si, 9.1.88 tarihinde toplandı.

Kongre, arkadaşlarımızın ve diğer devrim şehitlerinin anısına yapılan bir dakikalık saygı duruşuyla başladı. Dernek yönetim kurulu adına yapılan konuşma ve genel kurul divanının seçiminden sonra Kongre çalışmalarına geçildi. Kongre boyunca geçmiş dönem çalışmalarının değerlendirilmesi yapıldı; eksiklikler ve hatalar üzerinde duruldu, önü-

müzdeki çalışma dönemi için perspektifler çizildi.

—*Kürt ulusunun kendi kaderini tayin hakkı;*

—*Sürgün ve yoketme uygulamalarına son;*

—*Barış için mücadele;*

—*Türkiye ve Kürdistan Halklarıyla Dayanışma;*

—*Yabancı İşçilere Eşit Haklar* başlıkları altında kararlar alan Genel Kurul, çalışmalarını yeni yönetim organlarının seçimleriyle tamamladı.

Kongre'de çok sayıda Türkiyeli, Kürdistanlı ve Fransız örgüt temsilcisi hazır bulundu. Ayrıca TKSP, FKP, Sosyalist Parti, Fransız Genç Komünistler Hareketi, CGT, Öğretmenler Sendikası FEN, GAS, FTDA, İnsan Hakları Ligi, TUDEH-Fransa, İran Halkın Fedayileri (çoğunluk) -Fransa, Şili Sosyalist Partisi-Birlik, PDK-Iran Fransa Temsilciliği, YNK-Fransa Temsilciliği, KOMKAR-F. Almanya, KOMKAR-Swêd, KOMKAR-Danimarka, Hollanda Kürt İşçiler Birliği, Komela Demokratik a Kurdên Avusturalya, KKDK Fransa Temsilciliği, Fransa Birlik Yolu, Gerçek Paris Komitesi, FTİB Paris Şubesi, ATT, Avrupa Parlamentosu Milletvekili Anne-Marie LIZIN, Gazeteci Chistiane MORE, Sorbon Üniversitesi Onursal Profesörü Jean-DRESCH mesajlarıyla Kongremizle dayanışmalarını dile getirdiler.

Victorya Kürt Derneği

“Dostluk ve Tanışma Gecesi” Düzenledi

Avustralya'nın Victorya kentinde çalışmalarını yürüten **Victorya Kürt Derneği**, 6 Aralık 1987 tarihinde kuruluşunu kutlamak amacıyla “Dostluk ve Tanışma Gecesi” adı altında bir halk gecesi düzenledi.

11.7. 1987 tarihinde kurulan derneğin düzenlediği bu geceye 700 dolayında bir kitle katıldı.

Kürt kültüründen seçme örneklerin sergilendiği geceye, İranlı, Suriyeli, Filistinli ve Avustralyalı örgütlerin yanı sıra, Türkiyeli kitle örgütleri de katıldılar.

Gecenin programında, Avustralya'da Kürt ulusunun kültürel zenginliklerinin yansıtılması ve canlı tutulmasında etkin bir konumda bulunan halk oyunları ekipleri, Kürtçe çalıp okuyan

genç ozanlar, saz grubu eşliğinde türküler okuyan genç kızlar, kitleyi folklor ekipleriyle bütünleştiren davul-zurna ekibi, NSW eyaletinde faaliyet gösteren “**Avusturalya Demokratik Kürt Derneği**”nin Sidney'den gelen halk ve folklor türkücüleri sanatçıları, Filistin örgütünün halk oyunları ekibi ve bir dizi düzenlemeler yer aldı.

Yemekli olan gecenin tüm masrafları örgüt üyelerinin maddi katkılarıyla karşılandı. Avusturalya'da yaşayan Kürt göçmenlerin ulusal, kültürel ve toplumsal sorunlarına yardımcı olmak için etkinliklerde bulunan Victorya Kürt Derneği, kitlesele ve başarılı olarak sonuçlandırdığı bu geceyle varlığını kabul ettiren etkili izler bıraktı.

Şores

Hollanda: TV'de Kürtçe Yayın

Değerli Dostlar,
Ülkemiz Kürdistan'ı sömürgeleştiren devletler, halkımızın her türlü insani haklarını ellerinden almış, dili ve kültürünü yasaklamıştır.

Sömürgeci devletlerin yanı sıra, çeşitli Avrupa devletleri de, Kürtleri bir azınlık olarak kabul etmemek için binbir türlü engel çıkarıyorlar. Bu devletler, diğer azınlıklara anadilde ders, sosyal danışmanlık, radyo ve TV de düzenli yayın vb. haklar tanıırken, Kürtlere bu hakları çok görüyorlar. Resmi işlemlerde Türk vatandaşları muamelesi uygulanıyorlar.

Avrupa'da bulunan göçmen Kürt işçiler, politik ilticacılar ve onların demokratik kitle örgütleri, yıllardır yukarıda bahsedilen demokratik hakları almak için sürdürdükleri mücadele gözler önündedir. Tabi bu mücadelede KOMKAR çalışmalarıyla en başarılı ve etkin olan örgüt oldu.

Hollanda'da uzun bir süredir aynı haklar için aktif bir mücadele sürdürülmektedir. Bu başarılı çalışma sonucu Hollanda'nın **Den Haag** şehrinde ayda bir defa yayın yapan yabancılar televizyonunda, Kürtlere de program hakkı tanındı.

Program süresi az (5 dakika) da olsa, bu hakkın elde edilmesi olumlu bir gelişmedir. Bu Kürtlerin de yabancılarla tanınan hakları elde edebileceğinin bir göstergesidir. Aynı zamanda Kürtlere yönelik geleneksel politikanın da iflasıdır.

Dostça selamlar.

ZIRAV

melayê cıziri

DİWAN

ÇIKIYOR

Zorbalıkla Özgürlük Tutkusunun Bir Çatışma Noktası: KÜRDİSTAN • M. ÇEM

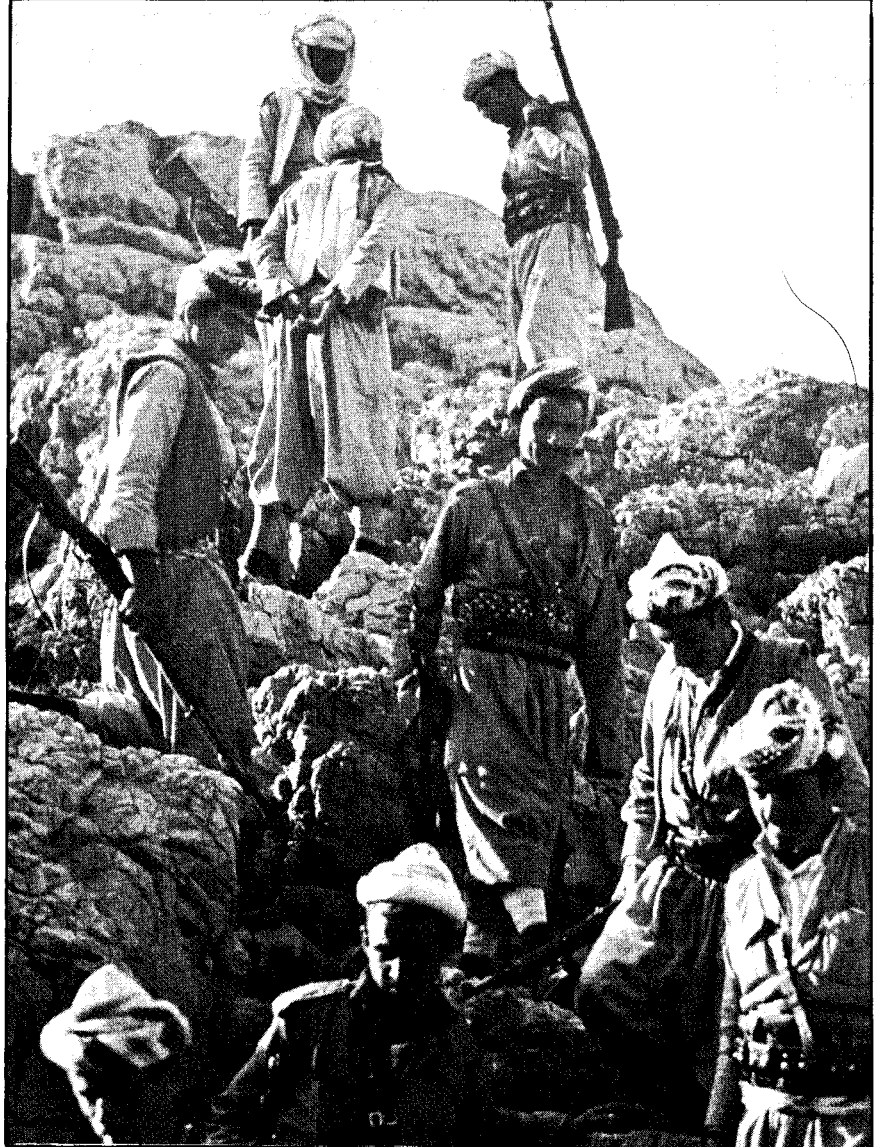
Arkadaşımız Munzur Çem, bundan bir süre önce Irak Kürdistanı'na giderek kurtarılmış bölgeleri gezdi; örgüt temsilcileriyle görüşmelerde bulundu. M. Çem'in gezi izlenimlerini aşağıda sunuyoruz.

Bir Gece Yolculuğu

Mehtaplı bir gecede ve akşamın 8.30'unda yeniden yola çıkıyoruz. Bir kaç gündür yağın yağmur nedeniyle yol oldukça çamurlu. Ama içimizden hiç birinin onu dinlediği yok. Mehtap var ya, yol almak gerek. Bata çıka, iniş aşağı hızla iniyoruz. Bir süre sonra önümüze bir dere çıkıyor. Daracık bir yerinde, vadinin iki yakasını birleştiren ağaç köprüyü geçerken, altımızdan akıp giden su, sonsuza uzanan gümüşü bir çizgiyi andırıyor. Pırıl pırıl sular, ötelere duyulan silahların verdiği ürküntüye inad, gecenin sessizliğini iyimserliğe büründürerek bozan tek sesin sahibi.

Seyrek meşe ağaçları arasından, dereye paralel olarak bir süre ilerliyoruz. Sağ aşağıda kayalar giderek yükselip dikleşiyor, vadi daha geçit vermez bir hal alıyor. Sonra birden duraklıyor rehberimiz. Silahını kolundan çıkarıp namluyu gidis istikametimize çeviriyor ve gelenlere kim olduklarını soruyor. Bu arada hafifçe yana kaymayı ve meşe kümelerinden birinin arkasına gizlenmeyi de ihmal etmiyor. Öyle ya her önlemi zamanında almalı. Hata afetmez bu topraklar. Karşıdaki beklemeksizin cevap veriyor, kendisini tanıtır; yabancı değil. Birbirimize doğru yürüyoruz, rehberimiz gelene ismiyle seslenerek "Resul sen misin?" diye soruyor. Üç katır, dört kişiden oluşan öteki yolcu grubu ile birbirimizi geçip ters yönde uzaklaşıyoruz.

Bir süre daha yol aldıktan sonra yokuş bitiyor. Karşımıza bu kez daha derin ve karanlıkça yeni bir vadi çıkıyor. Bir dere ağzında birden önümüze bir köy çıkıyor. Ay ışığında evleri seçmek güç değil. Tipik bir Kürdistan köyü. Fakat yaklaştıkça bir tuhaflik olduğunu sezinliyoruz. Doğup büyüdüğümüz, iyi tanıdığımız Kürdistan'daki sıradan bir köyden farklı bir yanı var buranın. Bu, beklentimize rağmen, bir türlü bozulmayan sessizliğidir köyün. İnsanın Kürdistan'daki bir köye yaklaşması —üstelik de gece—, ama köpeklerle karşılaşmaması olacak şey

değil. Derken arkadaşım yanıma yaklaşıyor ve köyün boş olduğunu söylüyor. Nedenini soruyorum; "Savaş yüzünden" diyor. Arkasından da "Burasi cephe hattıdır" diye eklemeye bulunuyor. Şöyle bir düşündüm; bu köyün insanları günlük yaşamlarını sürdürürlerken, çok uzaklarda birileri kendi hesaplarına uygun düştüğü için savaş kararı alıyor ve tutuşuyorlar. Ama sonuçta asıl zararı çekenler hiç bir suçu olmayan bu köyde yaşayanlar ve onların durumundaki ötekiler oluyor. Ne var ki daha sonraki günlerde bölgeyi gezerken, boş evler arasından geçerek geride bıraktığımız virane köyümüzün üzerinde durmuyoruz bile. Onun durumunda olan o kadar çok köy var ki tek tek örneklerle ilgilenip zaman kaybetmeye gerek kalmıyor.

Suni Sınır Çizgileri

Az sonra ansızın bir nehir çıkıyor karşımıza. Bu bir sürpriz doğrusu. Onu görünceye kadar o yörede böyle bir şeyle karşılaşabileceğimizi hiç düşünmemiştik. Nehirle birlikte dağlar da daha bir yükseliyor. Suyun kenarından yukarıya doğru bakıyoruz; nerdeyse doksan derecelik bir dikliğe sahip iki dağ sıtsilesi gök-kubbe ile kucaklaşmışa benziyor. Onların gökte çizdiği çizgiler arasından lacivert yıldız süslemeli bir hat uzayıp gidiyor kıvrıla kıvrıla.

Nehir suyunun bulanıklığı iyice belli oluyor. Bizden başka insanlar da var orada ve tabi katırlarıyla birlikte. Katırlar suya dalıp nehri kendileri geçiyorlar. Ama yüksüz. Yükleri indirilip ayrıca bir başka yöntemle karşıya geçiriliyor. Çünkü suyun yüksekliği yükün katır sırtında geçirilmesine elvermiyor. Yük ve semerlerden sonra geçiş sırası bize geli-

yor. Kovboy filmlerinde görmeye alışık olduğumuz bir yöntemle birer birer bu kez karşı kıyıya geçen biz oluyoruz.

Bu nehir, aynı zamanda İran ve Irak Kürdistanı'nı birbirinden ayıran sınır çizgisini oluşturuyor. Ne kadar anlamsız! Suyun her iki yakasında dilleri, kültürleri, gelenek-görenekleri aynı olan; bir çoğunun akabalık bağlarıyla birbirlerine bağlı olduğu insanlar ve üzerinde yaşadıkları topraklar günün birinde kendi istek ve iradeleri dışında birileri tarafından masa başında bölünüyor. Arkasından dikenli teller, gözcü kuleleri, yabancı askerler ve çeşit çeşit silahlar geliyor. Onu ise yasaklar, yasaklar ve yine yasaklar izliyor. Dışardan gelenler, o toprakların gerçek sahiplerine kendi yaşamlarını özgürce düzenleme, geleceklerini serbestçe belirleme hakkını fazla görüyorlar. Gözümüzün önündeki nehir örneğinde olduğu gibi, insanın hizmetinde olması gereken doğal zenginlikler ona karşı kullanılan araçlara dönüştürülüyor.

Kısa Sürede Çok Yol Almalı

Neyse, beklemenin sırası değil. Gece mümkün olduğunca çok yol katetmeli. Hem belli olmaz, bakarsınız parça parça olan bulutlar, birden birleşir ve ay kaybolur. O zaman da işimiz kat kat zorlaşacak demektir. Hele bir de yağmur yağarsa önümüze dikilecek güçlüğü varın siz düşünün. Aslında ay ışığının bu yararının yanısıra bir de sakıncası var tabii ki. Hem de öyle küçümse-necek türden bir sakınca değil bu. Çevrede yolu izleyen, pusu kuran düşman güçler varsa, bu kez ay ışığı sizden çok onlara yarıyor demektir.

Dik yamacı nehre paralel biçimde kesen, iki kişinin yanyana yürümesine elvermeyecek ölçüde dar patika boyunca belli aralıklarla ilerliyoruz. Kimi yerlerde elli, kimi yerlerde ise yüz metre aşağıımızda nehir bizimle birlikte ilerliyor. Karşı kıyıda Irak askeri birliklerinin kesilmek bilmeyen silah atışı devam ediyor. Duruma bakılırsa bir çatışma falan yok. O halde neden aralıksız ateş açıyorlar? Hem nereye gönderiyorlar onca kurşunu? Sonradan bir fırsatını bulduğumuzda rehberlerimizden birine soruyoruz. "Korkudan. Korktukları için geceleri ha bire ateş ediyorlar" diye karşılık veriyor. Demek ki bu kadar mermiyi boş yere yakmak bir sorun değil Saddam yönetimi için.

Derken yolumuz sola dönüyor. Yine aynı derin vadi ve aynı yalçın kayalar. Bir yere geliyoruz; en önde

rehberimiz duruyor, kendisini izleyen arkadaşımıza bir şeyler fısıldıyor. O da onun söylediklerini bana aktarıyor.

Bundan ötesi mayınlı arazidir. Ateş eden olsa bile sağa sola kaçmamamız gerekiyormuş. Ancak olduğumuz yerde yerde çömelebilirmişiz.

Ve o an aklıma ister istemez yüzlerce kilometre uzaklarda Kürdistan'ın bir başka köşesi geliyor. Bu, Türk sömürgecileri tarafından Suriye sınırı boyunca mayınlanan arazi, yani ölüm bölgeleridir. Uzunluğu 400 kilometreyi bulan bu tuzaklara bugüne kadar sayıları onbini aşan insanımız takılıp yaşamını yitirdi veya sakat kaldı. Sömürgeciler, gerici diktatörler nasıl da her yerde birbirlerini andıran yöntemlere başvuru-yorlar.

Sonunda orayı geçiyoruz. Geçmemizle birlikte Irak askerlerinin silah seslerini daha yakınımda hissediyoruz. Rehberimiz olan peşmerge tekrar dönüyor ve ateş menzili içerisinde olduğumuzu ses çıkarmamaya, özellikle de taş yuvarlamamaya dikkat etmemizi tembihliyor. Daha dikkatli yürümeli, konuşmamalı, öksürmemeliyiz. Tabii harfi harfine söylenenlere uyuyoruz.

Özgürleştirilmiş Alanlardayız

Bir süre sonra önümüze çıkan yeni bir yokuşu aşıyoruz. Onu, dağı baştan aşağıya yarıp gelen bir dere izliyor. Oraya vardığımızda su arıyoruz, ama yok. "Burada kalmamış ama daha yukarıda var" diyor rehberimiz kendine güven içerisinde. Arkasından "bundan sonrası özgür bölgedir" diye ekliyor. Bu sözcükleri duymak bir başka rahatlık ve heyecan veriyor insana. Kuş gibi hafifliyor kişi, bunları duyunca. Dere boyunca yol alıyoruz çok geçmeden dediği çıkıyor. Su ile karşılaşıyoruz. Doyasıya suyumuzu içerken burnumuzda bir yanık kokusu geliyor. Hepimiz iki taraflı kayalıklara bakıyoruz ama bir şey göremiyoruz. Epey yol almış, yorulmuşuz. Kayalardan birinin altında kuytu bir yerde oturup biraz dinlenmek hatta ateş yakmak hiç de fena olmaz. Rehberimiz ezbere bildiği oyuklara sokuluyor hep birlikte bakıyoruz ama yağmur kötü yağmış. Yerler ıpslak. Bunun üzerine çaresiz yürüyoruz. Kayalıkları tırmanıp önümüze çıkan yeni bir sırtı aştığımız zaman, birden sesler geliyor. Aynı anda biraz önce yanık kokusunu almamıza neden olan ateşle karşılaşıyoruz. Yine seslenişler, kimlik araştırmaları ve yine tanıdık sımalar. Bizim değil tabii ki rehberimiz olan peşmergelelerin tanıdıkları. Hızla onların yanına sokuluyoruz. Bu bir

kervan. Kürdistan'da olduğumuz sürece sıkça karşılaştığımız nakliyeciler. Aralarına katılıyor. Yükleri indirmiş; hem kendileri hem de karıtları, beygiri dinleniyor. Bazıları ateşin çevresine birikmiş ısınırken, bazıları fırsattan yararlanarak uykuya dalmışlar. Ateşin çevresine dizilip ısınmaya başladığımızda, yaşlıca biri bir-iki metre öteden sesleniyor "Çay içersiniz değil mi?" diye. Eh tiryakiler için rededilmeyecek bir öneri. Gecenin bu saatinde ıpsız bir vadide onca yorgunluktan sonra ateş, çay ve güleryüzlü insanlar. Güçlükler ve onlara karşı dayanışma. Bazı şeyler, insana yorgunluğunu unutturuyor.

Aslında karşılaştığımız durum, Kürdistan'daki çelişkilerden birini daha açık biçimde sergiliyor. Ötedebiride, dağ zirvelerinde can almak insana ve doğaya karşı kullanılmak üzere modern teknoloji ürünleri silahlar hazır bulundurulurken, insanların temel ihtiyaçlarının karşılanması için dünyanın en eski nakliyecilik yöntemi olan kervancılık geçerliliğini koruyor hem de tüm canlılığıyla.

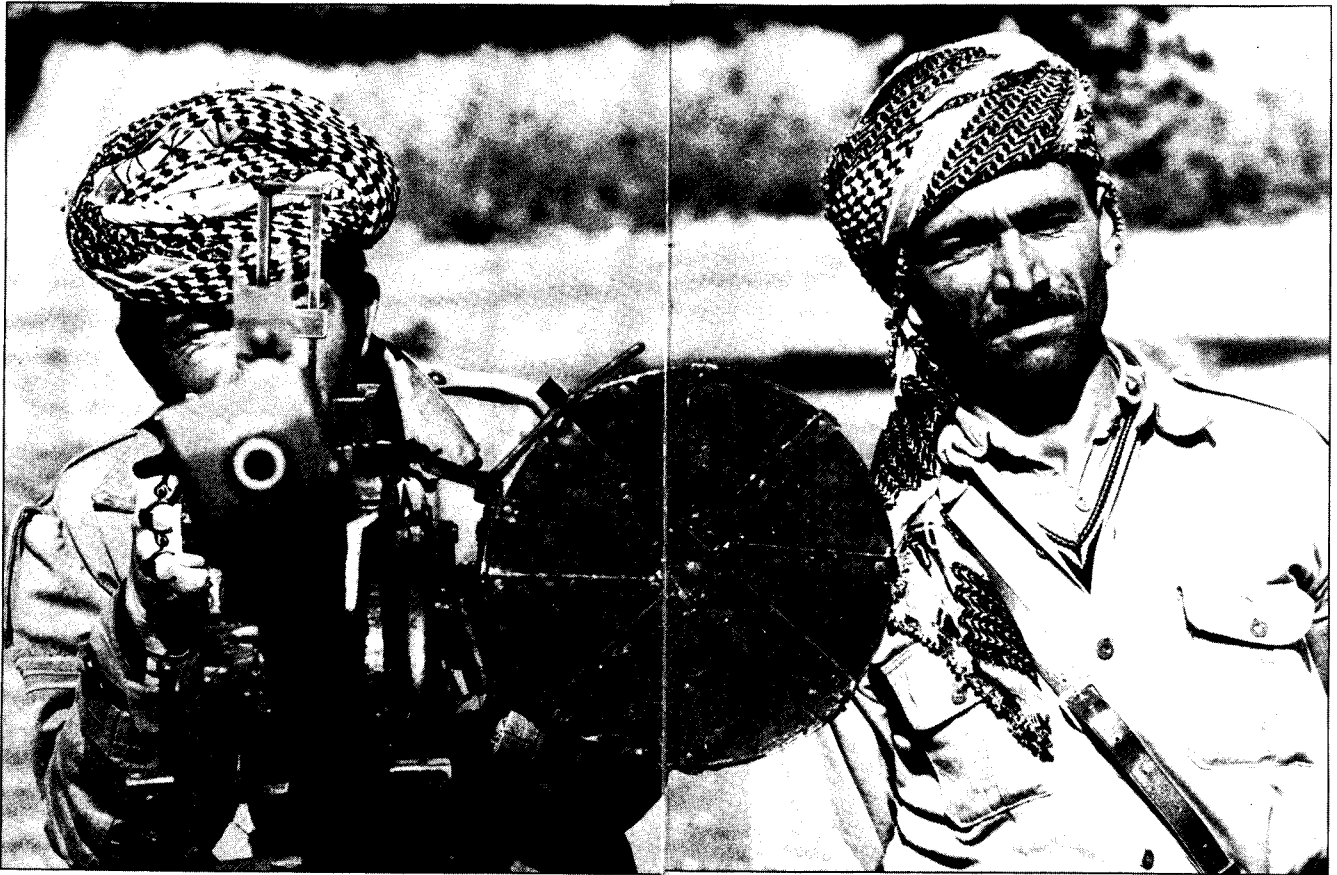
Orada epeyce bekleyip dinlendikten sonra izin isteyerek ayrılıyor. Ama tam kalkacağımız sırada "durun" diyor içlerinden birisi. Sonra çabucak bir torbanın ağzını açıyor, elini içerisine sokuyor ve bir tomar ekmek çıkarıp uzatıyor. "Yolunuz epey sürer. Açıkırsınız, bu ekmek yanınızda bulunsun" diye eklemeye bulunuyor.

Tabii ki ekmeği alıyoruz ve hemen vedalaşıp yokuşu tırmanmaya devam ediyoruz.

Yürüyoruz, yürüyoruz, ama bir an önce bitmesini dilediğimiz yolun bitmeye hiç de niyeti yok. Tümseğın, yahut tepenin birini bitirsek bile ötekisi başlıyor. Meğer varacağımız yer insana ürküntü veren o dağın zirvesiymiş. Oraya ulaşabilemek için de sabahın yedisine kadar yol almamız gerekiyor.

Kampa vardığımızda bakıyoruz, peşmergeleler yeni yeni uyanmaya başlıyorlar. Doğruca çadırlardan birinin yanbaşındaki çay ocağının yolunu tutuyoruz. Onbir saate varan yolculuktan sonra durmak, giysilerimizin kalınlığına rağmen üşümemize neden oluyor. Ocakta sönmeye yüz tutmuş bir kaç meşe kütüğü var. Ona sokulup ısınmaya çalışıyoruz.

Çok geçmeden ekmek, peynir ve çay getiriyorlar. Herkese birer ekmek ve birer bardak çay düşüyor. Ama biz konuk olmanın avantajlarından yararlanarak kontenjanı aşıyoruz. Ve elimize geçenleri az rastlanır bir iştahla yiyip bitiriyoruz. İştahlı yi-yişimiz sadece ekmek, peynir ve çayı sevdiğimizimizden ileri gelmiyor.

Onca açlıktan sonra karın doyurma istemi önplana geçmiştir. Verilenler sevmediğimiz şeyler olsalar bile kuşku yok ki yine iştahla yiyeceğiz.

Burası, yolculuk sırasında karşılaştığımız ikinci peşmerge kampıdır. Çoğunu genç yaştakilerin oluşturduğu peşmerge, oldukça sağlıklı ve moralli gözüküyorlar. Kendi aralarında gülüyor, şakalaşıyorlar. Onlarla samimi olmamız fazla güçlük göstermiyor. Öğlen sıralarında kendileriyle hatıra fotoğrafı çektiriyoruz. Arkasından ise bizim için yolculuk yeniden başlıyor. Vedalaşıp ayrılıyor. Aşağı yukarı beş yüz metre kadar yürüdükten sonra, tam sırta yaklaştığımız sırada yaşı 16-17 civarında olan, bıyıkları yeni terlemeye başlamış genç bir peşmerge ile karşılaşıyoruz. Tepeden tırnağa silahlı. Ya nöbet yerinden dönüyor, ya da başka bir bölgeden geliyor. Selamlıyoruz, ama nerden gelip nereye gittiği ile ilgili bir şey sormuyoruz. O da herhangi bir soru yönelmiyor bize. Zorunlu olmadıkça soru sormak iyi değil buralarda. O da biz de iyi biliyoruz bunu. Bizi geçince dönüp arkasından bakıyor ve başka ülkelerde onun yaşındaki insanları düşünüyorum. Onların istemleri, özlemleriyle onunkini karşılaştırıyorum. Bu yaşında hangi okula gideceğini, nasıl bir meslek seçeceğini düşünmüyor genç peşmerge. Kız arkadaşı olsun, sinemaya, diskoteğe gitsinler, eğlensinler diye bir düşüncesi

de yok o anda. Olsa bile bunun erilemeyecek bir hayal olduğunun bilincindedir kendisi. O, omuzunda silahıyla bu dağların uyanık bekçisidir. Ve yapabildiği ölçüde bu görevini başarıyla yerine getirmek en büyük amacıdır onun. Dünyanın başka yerlerinde ne kadar da farklı şeyler var. İstemler özlemler birbirlerinden ne kadar da değişik olabiliyor?

Dağı aşır hızla aşağı doğru iniyoruz. Bir süre gittikten sonra önümüze çıkan bir çeşmenin başında orada bulunan iki kişiyle selamlaşarak mola veriyoruz. Burası bir yerleşim yerine benziyor. Dut ağaçları, üzüm bağları ve yıkık ev duvarları. Sonra rehberimiz buranın yayla yeri olduğunu söylüyor. Yaz aylarında oldukça şenlikli bir yermiş.

Bu arada katırlarıyla birlikte bir kaç kişilik bir başka yolcu gurubu geliyor. Önceden tanıştırmışcasına rahat ve samimi şekilde konuşmalar başlıyor aramızda. Daha aşağıda peşpeşe klaşinkoflar patlıyor. Her silah sesinin ardından keklikler feryat ede ede uzaklaşıyorlar. Çok geçmeden onlara kurşun sikan ve yaşları 16-17 civarında olan genç yolcular da çeşme başına varıyorlar. Yine selamlaşma, yine karşılıklı hoşbeş başlıyor. Sonra ise her kes kendi yolunda ilerlemeye devam ediyor.

O gün yolculuğumuz akşam 20.30'a kadar sürüyor. Yani yirmi dört saat sonra dağ silsilesini aşır

karanlığa gömülmüş bir eve sokuluyoruz. Doğal olarak önce köpekler karşıyor bizi. Ama eve davet etmek için değil, yaklaştırmamak içindir bu karşılama. Rehberimiz bir kaç kez seslendikten sonra yaşlı bir kadın sesi geliyor kulağımıza. O köpekleri susturmaya çalışırken kapıya yaklaşıyoruz. Yaşlı ev sahibi elinde silahı olduğu halde eşikte duruyor. Daha doğrusu ne olur ne olmaz diyerek tetikte bekliyor. İçeriye geçip oturuyoruz. Rehberimiz önceden kararlaştırdığımız şekilde tanıştırmak bizi. Öylesine sıcak ve candan bir karşılama ile yüz yüze geliyoruz ki anlatılması güç. Onları görünce insan on yıllardır aralıksız devam eden devrimci ayaklanmanın gücünün nereden kaynaklandığını daha iyi kavriyor. Bu halk, bu halkın olağanüstü fedakârlığı, bilinci olmasa onca güçlülere rağmen devrimci mücadele bugüne kadar ayakta kalmayı başarabilirmiydi hiç?

Ertesi gün, bir-birbuçuk saatlik yeni bir yaya yolculuğun ardından nihayet bir köye varıyoruz. Sağda solda tek tük insanlar geziyor. Büyük çoğunluğu evlerini terk edip gitmek zorunda kalmış. Orada bir araba kiralayamamış mümkünmüş. Çabucak sahibini arayıp buluyor ve pazarlık yapıyoruz. Bu kez, arabalı yolculuk başlıyor.

Bir yere geldiğimizde şoför duruyor ve inmemiz gerektiğini söylüyor. O bölgede Caşların yola tuzak kur-

maları mümkünmüş. Onun için ilerde tekrar buluşmak üzere biz sola sapıp ayrı ve daha kestirme bir yoldan ilerliyoruz. Yürüdüğümüz yer bir dere ağzı. Bir süre gittikten sonra ansızın bir horoz sesi geliyor kulağımıza. Doğrusu şaşıyoruz. İpissiz bir yer burası. Buralarda horozun ne işi var? Çevreyi biraz daha dikkatli bir gözle incelerken, birden evlere çevrilmiş kaya oyuklarıyla karşılaşıyoruz. Yamaç boyunca insanlar gidip geliyor, çocuklar oynuyor, hayvanlar geziniyor. Kimi oyuğun kapısına çul gerilmiş, kimininki ise taş bir duvarla kapatılmış. Böylece horoz sesinin nereden geldiğini düşünmemize de artık gerek kalmıyor. Düşmanın köylere yönelttiği saldırılar yüzünden gelip buralara yerleşenlerdir bunlar.

Aradan biraz zaman geçince otomobilimizle yeniden karşılaşıyoruz. Yolculuk devam ediyor. Yekiti Nişitmani Kurdistan'ın merkez üssüne varabilmemiz için iki saatten fazla bir süre daha yol almamız gerekiyor.

Gelişen Mücadele ve Düşmanın Artan Saldırganlığı

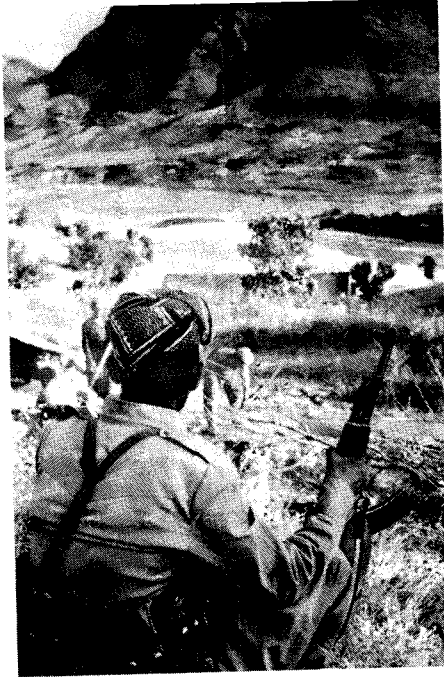
YNK'nın merkez karargahına vardığımızın ertesi günü, Irak Kürdistanı'ndaki durum hakkında bilgi edinmek, mücadeleyi çeşitli yönleriyle daha yakından tanımak için çalışmalar başlıyoruz. Bu amaçla politbüro'dan, çeşitli birim sorumluluğuna değin değişik kademelerde bulunan görevlilerle görüşmelerde bulunuyoruz.

Ekonomik, politik ve askeri sorunlarla ilgili genel bilgileri politbüro üyelerinden alıyoruz:

Düşmanın tüm çabalarına ve elinin altındaki büyük askeri güce rağmen silahlı mücadelenin devrimin lehine gelişip güçlenmesi bugüne dek engellenememiştir. Sömürgeci rejim geriledikçe saldırganlığı, kudurganlığı artmış, giderek te artıyor.

1975 yenilgisinden sonra Saddam rejimi bir çok Kürt köyünü boşaltmış ve buraların halkını toplama kamplarına yerleştirmiş. Sonraları zaman zaman başvurulmuş aynı uygulama, bir kaç yıldır daha yaygın ve yoğun bir hal almış bulunuyor. Üstelik bu kez boşaltılan köylerin halkı Kürdistan'daki toplama kamplarına yerleştirilmiyor, tersine Irak'ın güneyinde bulunan çöllük alanlara sürülüyor. Kurtarılmış bölgelerde düşman uçakları, tank ve topçu birlikleri tarafından bombalanmamış, başka türden askeri saldırılara uğramamış bir tek sivil yerleşim birimi dahi yok. Köylerin bir çoğu yerle bir edilmiş. Yine kurtarılmış bölgelerin dışında da çok sayıda köyün halkı zorla sü-

güne gönderilip, evleri bombalanmış veya dozerle yıkılmış. Çünkü kurtarılmış bölgelerde bulunmasalar bile, burada yaşayan halk kitleleri arasında yurtseverlik duyguları çok gelişkin. Kitleler, her fırsatta peşmerge birliklerine yardım etmekten geri kalmıyorlar. Süleymaniye kenti yakınlarında ve sözde Irak hükümetince denetlenen bölgelerde bu türden, taş taş üstünde bırakılmamış onlarca köye rastladık.

Sürülen köylerin halkı fırsat buldukça sürgün yerlerinden kaçarak köyüne geri dönüyor ve yaşamını orada sürdürmeye devam ediyor. Ama Saddam rejimi bu konuda da oldukça tahamülsüz. Bu nedenle de bu durumda olan köyler sık sık bombalanıyor veya askeri birliklerin ani baskınına uğruyorlar. Tabi Bağdat rejimi için bu aynı zamanda katliamların da bir gerekçesini oluşturuyor.

Örneğin biz bölgedeyken (Kerkük Bölgesinde bulunan Çimen) **Çimenê Gewre** köyüne bir baskın düzenlenmişti.

Edindiğimiz bilgilere göre Irak hükümeti, bu köyü daha önce helikopterlerle bombalamış, arkasından da dozerle evlerin ayakta kalanlarını yerle bir etmiş. Bu saldırılar sırasında halktan bir çok kişi yaşamını yitirmiş, geriye kalanlar ise sürgüne gönderilmişler. Ancak zaman geçtikçe halkın bir bölümü evlerine geri dönmeye başlamış.

11 Kasım 1987 günü Irak askerleri yeniden bu köye baskın düzenliyorlar. Halktan 107 kişiyi alıp sürgüne yollarken, 13 kişiyi de kurşuna diziyorlar. Kurşuna dizilerek şehid edilen Kürt köylülerinin ad ve yaşları şöyledir:

1- Hacı Mecit Arif	: 37
2- Hacı Aziz Kadir	: 42
3- Nazım Haydar	: 17
4- Azad Aziz	: 33
5- Garip Emin	: 47
6- Vahit Ahmed	: 32
7- Cuma Cuwamer	: 15
8- Bekir Kadir	: 42
9- F. Bekir Kadir	: 15
10- Müftü Ahmed	: 27
11- Hamid Abdul	: 37
12- Şakir Şamil	: 37
13- Ahmed Vahid	: 37

Olay sırasında köyde bulunan ve uygulamaya karşı çıkan 7 caş katledilmekten kurtulamıyorlar. Sömürgeci rejim gerektiğinde, kendisine sadakatle hizmet edenleri bile afetmiyor.

Saddam rejiminin Kürdistan'da herhangi bir prestiji ve desteği yok. O, ya geniş parasal olanaklarını kullanarak taraftar toplamaya çalışıyor, ya da aşiretsel çelişkilerden, kan davalarından yararlanmak suretiyle. Elbet iktidarın bu yöndeki çabasının hepten sonuçsuz kaldığını söylemek mümkün değil. Bugün hükümetle birlikte hareket edenlerin, yani caşların sayısı bir haylidir. Ancak yukarıda bahsedilen yöntemlere dayanılarak alınan bu sonucun bir kitle desteği şeklinde anlaşılması gerekir. Caşlar, Kürt halkının genel eğilimini temsil etmezler. Bunların durumu daha çok emperyalist devletlerin sömürgelerde, geri kalmış ülkelerde kullandıkları paralı askerlerinkine benziyor. Kaldı ki caşların önemli bir kesimi de özünde Saddam rejimine karşıdır. İçlerinde yurtsever harekete sempati duyan pek çok insan var. Bunlar temelde yurtsever güçlere karşı çatışmalarda istekli değiller, fırsat çıktıkça da çeşitli yardımlarda bulunuyorlar. Zaten Saddam rejimi de bunun farkında olduğu için, sık sık caş gruplarının yerlerini değiştirerek peşmerge güçleriyle kurabilecekleri diyalogu önlemeye çalışıyor.

Yurtsever güçlerin caşlara yönelik politikası, en başta onları ikna etmeye ve yurtsever hareketten yana çevirmeye, bu olmazsa tarafsız kalmalarını sağlamaya yöneliktir. Bu konuda yoğun çaba sarfediliyor. Bu amaçla radyo, gazete ve öteki yollarla sistemli bir popaganda çalışması sürdürülmektedir. Elbet peşmerge güçleriyle caşlar arasında çatışmalar olmuyor değil. Tüm çabalara rağmen ikna olmayan ve ihanette direnenlere karşı şiddete başvurulduğu da oluyor. Ancak silahlı cezalandırma yolu, onların aile bireylerini, kadın ve çocukları hedeflemiyor.

DEVAM EDECEK

M. Ali Eren'in Parlamentodaki Konuşması:

“KÜRT SORUNU TARTIŞILMALIDIR”

SHP İstanbul Milletvekili M. Ali Eren, 20 Ocak 1988 tarihinde parlamentoda yaptığı gündem dışı konuşmada, Türkiye Kürdistanı'ndaki duruma değindi.

M. Ali Eren'in konuşmasından sonra değişik kesimlerden çeşitli tepkiler geldi. Rejimin başı faşist Evren, “duyduğum gibiye tasvip edilecek bir olay değil” derken, Tercüman Gazetesi'nin başını çektiği öteki ırkçı-şoven kesimler ise, Eren'in şahsında Kürt halkına olan kinlerini birkez daha kustular. Gerici köşe yazarları bir taraftan sömürgeci Türk burjuvazisinin geleneksel “Kürt yoktur” politikasını savunurken, bir taraftan da sosyal demokratlara duydukları ezeli düşmanlıklarını bir kenara bırakarak, Eren'e ceza verilmesi için SHP'ye çağrıda bulundular.

Eren'in konuşmasından sonra “Lozan Belgeleri” de bir kez daha tartışma konusu oldu. Lozan'a dört elle sarılanlar, yıllarca TC Başbakanlığı yapmış İnönü'nün Lozan'da söylediği “Türkiye Büyük Millet Meclisi Türklerin ve Kürtlerin meclisidir” deyimini “unuttular.”

ANAP'ın çoğunluğunu elde tuttuğu parlamento ise, 1982 faşist Anayasası'nın “Türk demokrasisi”ne kazandırdığı 83. maddeye dayanarak, Eren'in konuşmasını “milli bütnlüğü zedeleyici” bulup, bu sözlerin meclis dışında söylenmemesi kararını aldı; O'na sansür uyguladı.

M. Ali Eren, Türkiye'de şimdiye kadar hiç konuşulmamış, yazılıp çizilmemiş, ilk kez kendisi tarafından söylenen bir şeyi mi açıklamıştı? Şöyle konuşmuştu Eren:

“Parlamento bu tabuyu yıkmak zorundadır. Kürt sorununu bütün yönleriyle ele alarak, gerçekçi çözüm önerileri üreterek, sorunu tüm detaylarıyla tartışmalıdır. Aksi taktirde Türkiye'de demokrasi vesayet altında tutulmaktan kurtulamıyacaktır. Bugüne kadar soruna doğru yaklaşım gösterilmemiş ve Kürtlerin varlığı sürekli yadsınmıştır. Bu insanlarımızı hep kuşkuyla bakılmış, farklı siyasal ve ekonomik uygulamaya tabi tutulmuşlardır. Bu bölge bugüne kadar mahrumiyet bölgesi olarak bırakılmış, kendi dillerini konuşmaları ve yazım dili yasaklanmıştır. Doğu'da en basit bir olaydan tüm bölge halkı sorumlu tu-

tulmuş ve köyler çoluk çocuk, yaşlı-geç ayrımı yapılmaksızın göz altına alınıp işkence ve her türlü kötü muameleye maruz kalmışlardır. Bölgede asimilasyon var gücü ile devam ettirilerek isimler değiştirilmekte, vatandaşlar çocuklarına özgürce isim verememektedirler. Yakalanan sanıkların infazı olay yerinde yapılmaktadır.”

M. Ali Eren, söyledikleriyle 15 milyonluk bir halkın sorunlarına parmak basmıştır. Konunun güncelleşmesine katkıda bulunmuştur. Ama bu bile sömürgeci Türk burjuvazisinin ve onun paralı uşaklarının bir kaşık su da fırtına koparmasına yeterliydi...

Türk halkıyla birlikte emperyalizme karşı omuz omuza savaşan Kürt halkı, Cumhuriyet'in kuruluşundan hemen sonra bir kenara itildi; yok sayıldı. Sömürgeci Türk burjuvazisi, O'nu ortadan kaldırmak için askeri ve idare baskılara, soykırımlara girişti. Dilini, kültürünü yasakladı. Tüm bu insanlık dışı uygulamalar Kürt ulusunu tarih sahnesinden silmeye yetmedi.. Kürt halkı tüm bu barbarlıklara karşı yiğitçe direndi. Ulusal-demokratik haklarına kavuşmak için başkaldırdı, onbinlerce insanını şehid verdi, boyun eğmedi.

Ulusal-demokratik haklarına sahip olmak, Türk halkının olduğu kadar Kürt halkının da hakkıdır. Tüm devrimci, demokrat güçler, O'nun bu hakkını kararlıca savunmalıdırlar. Demokrasiden, hak ve hukuktan bahsedenler, unutmamalıdırlar ki, Kürt halkı ulusal-demokratik haklarına kavuşmadan Türkiye'de gerçek bir demokrasiden bahsetmek mümkün değildir. Bunun için tüm demok-

rasi güçleri, bugün, M. Ali Eren, yarın bir başkasının dile getireceği bu sorunun çözümü için çaba göstermelidirler. Gerçek demokrasi, Kürt halkının varlığını tanımakla, O'nun ulusal demokratik haklarına sahip çıkmaktan geçer..

KOMKAR'ın Çağrısı

Eren'in konuşmasından sonra KOMKAR, konuyla ilgili olarak parlamento başkanlığına, siyasi parti başkanlarına, tek tek milletvekillerine yönelik çağrı mektubu çıkardı. Mektupta Türk devletinin Kürt halkının varlığını inkardan gelen politikası eleştirilirken, parlamentodaki konuşmasından sonra M. Ali Eren'in boy hedefi yapıldığı belirtilerek şöyle söylenmektedir:

“SHP İstanbul Milletvekili M. Ali Eren, söyledikleriyle bir gerçeğe parmak basmıştır. Bu kutlamaya değer yüreklince bir tavrıdır.

Demokrasi güçlerinin, demokrasi ve insan haklarına düşman çevrelerce sürdürülen kampanya karşısında geri adım atmayacaklarını, M. Ali Eren'i yalnız bırakmayacaklarını umarız. Sizden beklenen de Kürdistan halkımızın istemlerine sahip çıkmanız ve bu yönde çaba göstermenizdir.”

Diğer yandan KOMKAR, F. Almanya'daki siyasi partilere, milletvekillerine, Avrupa Parlamentosu üye ve gruplarına konuyla ilgili dosya ile birlikte bir mektup gönderdi. Onlardan M. Ali Eren'i desteklemelerini, ona yönelik baskıları kınamalarını istedi.

KOMKAR'ın konu ile ilgili açıklaması Cumhuriyet, Söz, Milliyet ve Tercüman gazetelerinde yer aldı.

KOMKAR'dan Eren'e destek!

ANKARA (Tercüman)- Kürdistan Komkarı olan Federal Almanya Kürdistan İleri Demokrasileri Federasyonu, SHP milletvekili Mehmet Ali Eren'in görüşlerine sahip çıkarak, “Eren söyledikleriyle bir gerçeğe parmak basmıştır. Bu, külanmaya değer yüreklince bir tavrıdır” dedi.

Genel Başkan F.Cam imzasıyla yayımlanan ve TBMM Üyelerine gönderilen bir bildiri-ride, Eren'e gösterilen tepki eleştirilerek şu görüşlere yer verildi:

“Tepki gösterilmemel peş bir durumun ifadesi değil. Kurulduğundan bu yana Türk devleti, Kürt halkının varlığını inkar eden bir politika izliyor ve bu yönde çaba göstermektedir” denildi.

Komkar'dan Eren'e destek

BONN (Cumhuriyet) — Komkar, SHP Genel Başkanlığı, İçişleri Bakanı Yıldırım Akbulut ve bazı milletvekillerine gönderdiği bir mektupla SHP İstanbul milletvekili M. Ali Eren'i desteklediğini bildirdi. Komkar Genel Başkanı A. Can'ın imzasını taşıyan bu mektupta şu görüşlere yer verildi:

“Kürt sorununa demokratik bir çözüm getirilmeden, Kürt halkının ulusal demokratik haklarına saygı gösterilmeden ona yönelik insanlık dışı baskılara karşı açık tutum takınılmadan, Türkiye'de demokrasi mücadelesi zafere ulaşamaz. Bunun aksini düşünmek hayalçilikten öteye geçmez. SHP İstanbul milletvekili M. Ali Eren söylediği bir gerçeğe parmak basmıştır. Bu kutlamaya değer yüreklince bir tavrıdır.”

SHP'nin Eren'in Türkiye'de Kürt sorunu olduğunu söylediği bildirildi.

Mecliste 'Kürt'

12 Ocak İstanbul Milletvekili Mehmet Ali Eren, TBMM Genel Kurulunda gündem dışı yaptığı konuşmada Türkiye'de Kürt sorunu bulunduğunu, Meclis'in bu konudaki tabuyu yıkmak zorunda olduğunu ve Kürdistan halkı tarafından desteklenmesi gerektiğini söyledi.

ANKARA (Cumhuriyet) — SHP İstanbul Milletvekili Mehmet Ali Eren, TBMM Genel Kurulunda gündem dışı yaptığı konuşmada Türkiye'de Kürt sorunu bulunduğunu, Meclis'in bu konudaki tabuyu yıkmak zorunda olduğunu ve Kürdistan halkı tarafından desteklenmesi gerektiğini söyledi.

Çelik Sanayii'nde Sıcak Kış: Reinhausen Yaşamalıdır! Zirek

F. Almanya'da son bir kaç aydan beri en güncel konulardan biri, Rheinhausen'deki Krupp tekellerinin işçileri işten çıkarması ve işçilerin direnişleri gelmektedir.

Krupp çelik işletmelerinin fabrikayı kapatmaya ilişkin planı işçiler tarafında duyulur duyulmaz, başta

kalacak. Bu, işçi aileleriyle birlikte yüz binlerin aç kalması anlamına geliyor. Bu nedenle de **'Reinhausen Yaşamalıdır!'** şiarı tüm halkı sarmış bulunuyor".

(...)
"Reinhausen halkı ve dayanışmacı işçiler,

bileceklerini, nasıl direnebileceklerini kanıtladınız. Bu nedenle de mücadeledeniz, mücadelemizdir diyorum! Zira ister yerli, ister yabancı işçiler olalım, aynı işyerlerinde, aynı tekeller ve patronlar tarafından iliklerimize kadar sömürülüyor, iş gücümüzü satıyoruz. Yerli ve yabancı işçiler, '35 saatlik çalışma haftası', 'Toplu sözleşme görüşmeleri' dönemlerindeki mücadelelerinde, işverenlerin kışkırtma ve 'böl-yönet' politikasına karşı birlikte saf tutular. Ve bugün Krupp'ta da yerli ve yabancı işçiler kol-kola, omuz-omuz işyerlerini koruma mücadelesindedirler. Bizi sömürenler, kârlarına kâr katanlar, alın terimiz üzerinde yükselenler, bizleri yerli ve yabancı işçi diye karşı karşıya getirme çabasındalar. Nasıl ki, Krupp'ta binlerce işçiyi sokağa atanlar, onbinlerce insanı açlıkla yüz yüze bırakanlar tekellerse, işsizliğin sorumlusu olarak yabancıları gösterenler de onlardır. Onların oyunlarını boşa çıkıralım, ketnetnelim ve dayanışmayı yükseltelim!"

KOMKAR, ayrıca işyeri temsilciliğine dayanışma mesajı gönderirken 14 Ocak 1988 de IG-Metall Sendikası'nın Duisburg-Hamborn'da düzenlediği mitingde direnişçi işçilere bedava öğle yemeği verdi. IG-Metall yetkilisi ve mitingde bulunan yerli ve yabancı işçiler, tüm dayanışmalarından dolayı KOMKAR'a teşekkürlerini iletiler. Bundan böyle de işçilerle daha etkili ve aktif dayanışmada bulunacağız.

Sizler, bir buçuk aydır mücadelenin, dayanışmanın, kardeşliğin, dostluğun güzel örneklerini sergilediniz. Sizler, gerektiğinde işsizliğe ve açlığa karşı 'Kendi zincirlerinden başka, kaybedecek bir şeyleri olmayanların' neler başara-

Bonn Hükümeti Yabancılar Yasasını Daha Da Sertleştirme Peşinde

Sağ-Liberal koalisyon, iktidara geldiğinden beri, başta yabancılar yönelik olmak üzere hayatın her alanında demokratik ve sosyal hakları kırpmaya yöneldi. Bu doğrultudaki girişimleri bugün de devam etmektedir.

Söz konusu yabancılar yasasıyla zaten yabancılar, ikinci sınıf insan konumuna itilmiştir. Ama öyle görünüyor ki sağ-liberal koalisyon ve onun işçileri bakanı Zimmermann, bu yasayı da yabancılar için çok görmekteler. Zimmermann, yeni yasa tasarısıyla yabancıların çocuklarını yanlarına almalarını engellerken, politik nedenlerle ülkesini terk etmek zorunda olan insanlara da kapıları kapatmak istiyor.

İşçileri bakanlığına bağlı devlet sekreteri Carl-Dietrich Spranger; ya-

bancaların yanlarına alacakları çocuklarının yaş sınırı 6 olmalıdır diyor. Bu açıklamanın hemen peşinden hükümet sözcüsü Wilhelm Ost, sekreterin açıklamasını çok olumlu bulduğunu belirterek, bu anlamda bir çalışmanın işçileri bakanlığında sürdürüldüğünü vurguluyor. Ayrıca 2 Aralık günü hükümet adına yapılan bir açıklama ile, yeni bir yabancılar yasası hazırlanacağı doğrulanarak, şöyle deniliyor: "Yeni yasa ile bir taraftan yabancıların Alman toplumuyla uyumu hızlandırılacak, diğer yandan Almanya'ya getirilecek aile (özellikle çocuklara b.n.) fertlerine büyük oranda kısıtlama getirilecektir."

Koalisyon hükümetinin ve Zimmermann'ın yabancılar için

(Devamı 15. sayfada)

Rheinhausen çelik işçileri ve aileleri olmak üzere Ruhr bölgesindeki işçiler direnişe geçtiler. Çelik tekellerinin Krupp işletmesini kapatmasıyla binlerce işçinin işten atılması gündeme gelecek ve onbinlerce insanın geleceği tehlikeye girecek, yaşaması zorlaşacaktır. Bu nedenle yerli ve yabancı işçiler ve Rheinhausen halkı, "Rheinhausen yaşayacak ve Rheinhausen yaşamalıdır" sloganını yükselttiler. İki aya yakın bir zamandır bu konuda bir dizi eylem, toplantı ve işverene karşı uyarı grevleri yapıldı. Bu ve buna benzer eylemler halen devam etmektedir.

KOMKAR, konuya ilişkin Almanca ve Türkçe bir bildiri çıkartarak işçilerin haklı mücadelesinin desteklenmesini istedi. Bildiride şöyle deniyor:

(...)
"Tüm bunlar, Aralık başından bu yana Rheinhausen ve çevresinde yaşanıyor. Çelik işçileri, Krupp, Thyssen, Mannesmann, Hoesch ve Klöckner tekellerinin iş yerlerini kapatma ve 40 binden fazla işçiyi sokağa atma planlarına karşı direniyorlar.

Eğer çelik tekellerinin bu planları gerçekleşirse yüz binden fazla işçi ek kollar da dahil olmak üzere işsiz

HEVPEYVÎN BI ŞÊRKO BÊKES RA

Dî 16'ê Çirîya Paşin lî Bonnê Rêxistinên Xwendevanên Kurd lî Derweyi Welat, cîvînek helbest xwendinê amade kir. Lî cîvînê da jî Kurdistanî Iraqê helbestvan Şêrko Bêkes hat

nasandin û wî helbestên xwe xwend. Dengê KOMKAR bî Şêrko Bêkes ra hevpeyvinêk çêkir. Em vê hevpeyvinê pêş-keşê xwendevanên xwe dîkin.

BI KURTÎ JÛYANA MÎN

Dî sala 1950'an da min dest bî nivîsandinê kir û nêzikê 1960'an helbestê pêşin lî kovara JÎN hat weşandin

Dî sala 1965 an da çûme nav şoreşa Eylûl û Radyoya Dengê Kurdistan da min xebatîr.

1974 an disa çûme nav şoreşê heta 1975 an ku şoreş têk çû. Ev bûyer tesîrek mezin lî ser min kir. 1975 an min mefiyê layê Ereban kirin û lî wir 3 sal mam. Wê demê hin firsend diketin destên me; lî Bexda, lî Suleymaniyê berhemên edebî û hunerî çapkirin. Helbet ew jî bî saya kar û tekoşina pêşmergan bû.

Dawiya sala 1986 hatime Ewropa. Bê guman ez perçeki jî gelê xwe, jî pêşmergan e. Tu caran jî wana dîrneketime. Kingê jî min bixwazî hazîrim ku disa vegeim.

Ewîli hatime Suriyê. Bî hunermendên Felestîni ve min pêwendî dani. Her wusa helbestên min çapkirin. Komele Alikariya Cihan min dawetê Floransa, bajarê Îtaliya kir. Bajarê Torino radyoya millî bî min ra kîsse kirin. 18 helbest min lî wir xwend. Bî hunermendên wan ve, ez peyvim. Vaad kirin ku qasî 40 helbestên min wek pirtûkek çapbikin.

1987 hatime Swêd û lî wîra xelata Tucholsky dane min. Axir berhemên min DAL Çirokên bî helbestî min çapkir. Min ewî lî Kurdistanê nivîsî bû.

D. KOMKAR: Heta nuha çend pirtûkên te, lî kê derê û bî kîjan tîpan çap bûn? Bî kerema xwe jî me ra dîkari bêji?

Ş. Bêkes: Hemû pirtûkên min bî tipê Erebi û bî zaravê sorani hatin weşandin. Jî ber ku Kurdên me yê Îraqê baştir tê digîhîjn. Dî sala 1950'an da min dest bî nivîsinê kir. Lî destpêka sala 1960'an da kovara JÎN lî Silêmaniyê da helbestê minê pêşin çap bû. Dî sala 1968'an da diwana minê ewlîn bî navê **Trifeyî Helbestan** lî Bexdayê hat weşandin.

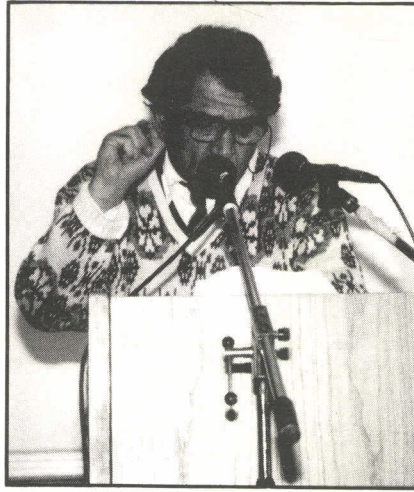
Diwana duduya **Kejawayê Giryan** dî sala 1969'an da çap bû. Cara pêşin bî vê diwanê va min qesidên diramî û dirêj nivîsî.

Operetî **Kawayê Hesîker** dî sala 1971'an da min nivîsî û lî Bexdayê çap bû. Silêmaniyê wek şano hat nişandan. Bî şeweyê helbest min nivîsandî bû.

Diwana sîsêyan **Min Tîne Tîm Begîr Eşqê** lî sala 1973'an min çapkir. Ev bo min qonaxek taze bû. Dî vi diwanê da tesîra helbestê berxwedana gelê Felestîni heye.

Dî sala 1976-1978 da şanonameyî **Asîm** çapkir û hat nişandan.

Pirtûka kurte helbest dî sala 1979 an da bî navê **Kaziwa** hate weşandin.

Dî sala 1980'an diwana çaran, 2 hewîrîden dirêj çap bû. Lê jî ber zordestiyên hukma faşî a Îraqê, min vê diwanê bî remz angî bî semboli nivîsî.

Dî sala 1982'an da **Rûbar** helbestên wek hikyatên min nivîsî. Dî sala 1984'an êdî min nedîkari lî bajarê Silêmaniyê bî-minim. Helbestên min jî bî hêsani nedîgîhişte destên pêşmergan. Carek dî çûme şaxan bûm pêşmerge. Du sal dî Radyoya Dengê Geli Kurdistan da min karkir. Me **Yekitiya Nivîskarên Kurd** damezirandî-bû. Kovara **Gîzing** me diweşand û gelek helbestên min jî tê da hebûn.

Sê beş **Qeşolê Pêşmerge** a dirêj min belavkir. Evana dî babetê jîyan û berxwedana pêşmergan da min nivîsî bû.

Destpêkirîna **Şoreşa Îlon** (piştî sala 1960'an) heta şoreşa teze (pey 1975'an) min xwe ra kîre naverok û qesidêki dirêj wek diwanek bî navê **Destana Helwî Sor** min nivîsî. Disa min pirtûkek kurte helbest, bî navê **Awêne Çikûlekan** nivîsî. Der barê fikrê siyasî pirtûkek helbest wek helbest min nivîsî. Navê pirtûkê **Rûber û Lî Sêberî Çîyan Da** bû.

D.K.: Kak Şêrko, dî nav gelê Kurd da helbestvan jî nivîskarên din yê roman, hikyat, tiyatro, haykeltraş, ressam û hwd pir in? Baweriya te çî ye?

Ş.B.: Dî edebiyata Kurdî da mîrasê helbestan gelek kevn e. Berhemên baş hene, her wîha bîngehek wî yê qewî heye. Dî folklor, lawje, hikyat, beyt û tîbetên Kurdî da usa naverok heye ku helbestan hîn nêzikê gelê Kurd dîke. Lema helbestvan pir in.

Hunermendî bî serbestiya Kurdî va girêdayîye. Usa berhemên hîn ku dî azadiyê da wê derkevîne holê. Aliyê din jî bo vî kari jî dem û dezge, rêxistinê pêvist e.

Cara pêşin çirok 1935'an lî Kurdistanî Iraqê Cemil Seid nivîsiye. Lê nuha gelek tînenivîsin. İbrahim Ahmet roman nivîsiye, Husêyn Arif jî roman û helbestnivîsiye. Ressamên gewre yê me hene.

Jî bo heykeltraşî jî em dîkarî her uha bîjn. Êsta (nuha) dî nav şoreşê da lî şaxan pêşmergeki heykeltaraş, heykelê pêşmergeki dest lî ser mînalek (zaroyek) çêkiriye. Dî navça azadkîri da lî ser şaxekî daye. Navê wî jî **Heykelê Sereta** ye.

D.K.: Kak Şêrko, rol û tesîra karê hünermendiyê dî şerê azadiya Kurdistanê da bî gora te çîye?

Ş.B.: Seratayî em bîjn dî tekoşina Şêx Mehmud bigre heta iro helbestê Kurdî bûye wek barûtê pêşmergan. Helbestê Kurdî nîkare muqabîlî tekoşinê bibe.

Bî raya min şoreş bî her alî va divê rastîqîn û mîtekamîl be. Bî edebî, bî çandî, rewşenbîrî û hwd. lazîme yek be. Tenê şoreş bî çek nabe. Dî esrê me da êdî ev gelek eşkere tê xuya. Bo nîmune dî nava şoreşê me da baştirîn şanoname, çirok, şarî hene û gelek in. Çapxanê me heye. Ev karana bî xwe tesîrê ser pêşmergan dîke.

D.K.: İro lî Silêmaniyê kovarên edebî û çandî ên Kurdan tînen weşandin?

Ş.B.: Belê hene. Jî ber ku berê va armançên Beesî eve ku, dîxwaze berê pêşiya şerê çekdari bigre, paşê vegere ser xebata edebî û çandî.

Lî Ewropayê şert gelek fireh in. Mesela çapkirin û tercîme kirina berhemên. Helbet bo vê karê jî divê dezge hebîn. Bî diravên mîhacîrî mirov nîkare wan tîştan tekûz bîke. Divê rêxistin û komel arîkariyê bîdîn. Bî taybetî **KOMKAR** dîkare bîke. Nuha projeyek min heye û tewabûye. Dîxwazîm hemû pirtûkên xwe çap bîkîm.

D.K.: Kak Şêrko, nuha pîrsek dî, lî ser helbestvanên Kurd bî taybetî tesîra kîjan mamosteyê qedim heye?

Ş.B.: Dî destpêkê da hukma Baban heye. Ser dema wî ev her sêne: Nalî, Mîstefa Kurdî û Salîm. Evana bînaxa helbestvanên Kurdî ne. Her qonaxek şairek baş hebûye û tesîrê ser şairên du xwe hati kiriyê.

Du şerê cihanê va yek û duduyan da şeweyek teze hate nav helbestê Kurdî: wek Goran, Şêx Salah.

Evana bîn tesîra helbestvanên Tîrkan, ên Tîrkan jî bîn tesîra helbestvanên Ewropayê da ma bûn. Ev şepola teze ê Ewropayê, tesîra helbestvanên Ereban lî ser Kurdan rakîrîn.

Goran dî helbestan, İbrahim Ahmet jî dî çirokan da her barîz in. Bî raya me ev herdu zor gewre ne.

D.K.: Hünermendên Kurdî a bî Kurmançî dînvîsin kê û bî kîjan pirtûkê wî va dî-nasî? Pirtûkên wan qet bî tipê Erebi layê we hatiye weşan dî an na?

Helbestên Xwendevanan - Okuyucu Şiirleri

NEWROZ

Sönmeyen ateş,
gelenektir
Özgürlük, direniş
Türküsüdür
Newroz 2600 yıldır
Kürdistan bayrağının,
Simgesidir
Demirci Kawa'nın
eseridir
Sömürüye
Zulme
baskıya karşı
başkaldırı
yaşamdır
Newroz yeni gündür
Karanlığa karşı
aydınlıktır
Kürt halkının
yaşamı
mücadelesi
direnişidir
Newroz
Özgür,
Demokratik
Kürdistan'ın
müjdesidir
Hêjar

LÊVA SOR

Bıld rınd û çav reşa mın
Bejna te mêji bir ji mın
Ew bejn û bala delal
Bı dil bimeş were cem mın

Tu weri ezê hin bıbım
Bı hêl û bı hınır bıbım
Ew hêz û tev evina te
Bı mal û ez tım jin bıbım

Ezê binkım ew guliyê mor
Maçek bıkim ji levê sor
Bejna te weki kulilkan
Tev'da gewr ew kesk û sor

Tu neyi ezê din bıbım
Bê hêl û bê hınır bıbım
Jı ber evina te delal
Bê xwuda bê hêvi bıbım

Tu neyi ez dıkevime ciyan
Besek xwar ji diniya cavan
Dıkım nalin ji derdê dılan
Janeke xwe berda mılan

Feqir bankır tu neyi malan
Te lê xıst remzek lı mılan
Ew ağır û şehwata te
Xwe berda gurçık û mılan

Feqir Ahmed

DERSİM

Seni son görüşümün üstünde
Yıllar atlı geçiyor.
Yüz hatları kamçılanan izler olurken
Yaşlanan beni sana bağliyan duygu
değil

Geriye bakıldığında
Bir insan ömrü zaman
O acı dolu yılların pençesinden
kurtulan
Feodaller Cumhuriyetçi şimdi

İçimin
Al ata binen kınalı ak gelini
Süsledik
Sen de gireceksin dünya evine
Gözpınarların biraz nemli
geçmişin anısına,
Bak taşıyorsun ya
Bağımsızlık tacı

Fırat, 1987

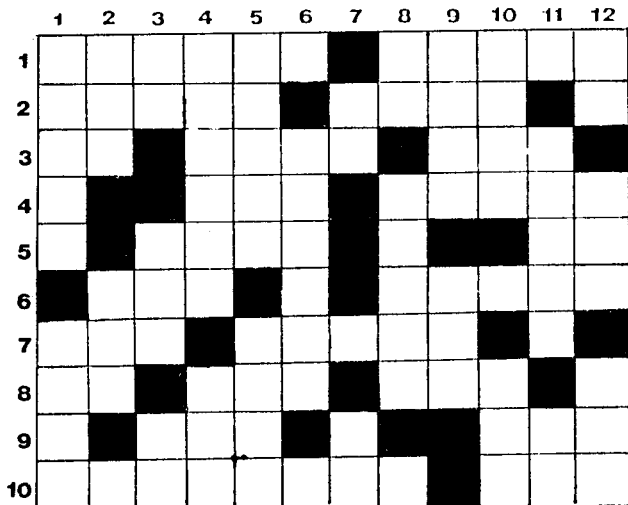

X A ÇE RÊ Z

ÇEPERAST

1- Paşnavê Sekreterê Giştî ya Partiya Sosyalist a Kurdistanê Tirkîyê... Xani. 2- Ezayê parti an komelan... Diji sibê. 3- Lı ser rûyê mast dıgire... Fedi (beropaş)... Kınceki (beropaş) 4- Nişana lı eniyê.. Berxê yek sali 5- Teyr bı wi dıfirin... Dı muziqê da notayek 6-Felqê gund û bajaran ra

dibêjin... Hespa mê 7- Hêjmareki... Ne bıha 8- (Ç) were serê du herfan dibe organa ditinê... Ne ewa (beropaş)... Hesına serê teşiyê 9- Ciyê ku timi bı av e... Ciyê razanê 10- Bajarê Tirkîyê ya heri mezın... Navê madenekî

SEREJÊR

1- Bê kar... Navê rojeki 2- Bı kurti navê Qomisyona Heqê Mirovatîyê ya Navnetewî... Jı bin va, bê dawî 3- Dıxtor bı kurti (beropaş)... Çê, rınd... Bendê derziyê (beropaş) 4- Wêran, xırabe... Xaniyên ser girtî 5- Sar (beropaş)... Navêki jinan 6- Ne veşarti 7- Derd... Hêjmareki 8- Vexwarînek... Navê haceteki muziqê 9- Ne tiji ... Cephe 10- Ava bermaya kın-can... Ciyê ku berx dıkevînê 11- Navê teameki... (K) were dawiyê dibe heywaneki pûnê 12- Navê rojek... Çemekî mezın lı Ewrûpa... Cihê zıman û diran lê ne.

(Bersiva hêjmarê berê) →

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
1	I	D	R	I	S	B	A	R	Z	A	N	I
2	S	A	W	K	A	D	E	R	Ü	T		
3	R	R	E	F	Z	E	X	M		A		
4	A	G	E	N	I	M	A	V	I	L		
5	T	I	S	A	N	I	S	A	Y			
6		T	A	V	E	G	E	F	A			
7		Z	A	L	I	M	N	L	A			
8	X	A	L	K	E	L	E	K	S	E		
9	A	Z	A	D	S	A	B	A	S	K		
10	Y	A	N	E	R	E	S	R	A	K	E	

HEVPEYVÎN BÎ ŞÊRKO...

(Destpêk rûpel 13. da)

Ş.B.: Hinekên dinasin: Wek Ereb Şemo, Celilê Celil her wuha Cigerxwin. Bî rastî ê wana lawaz in. Kovarên ku li Ewropayê derdixin, hin caran dixwinim ta raddeyek tê dighijim.

D.K.: Ji bo nasîna hûnermendên ku bi du zaravên Kurdî dinvisin, bî gora te çî lazime bê kirin?

Ş.B.: Çawa Kurdistan hatiye perçe kirinê her wuha ziman ji usa ye. Ev asteng mezî e, yek zîmanek nîne. Bî raya mîn zîman yê me dinvisin rast e. Ev ne ê dumahikê ye. Dî duverojê da wê derkeve holê. Ev mesela ya aborî û civakî ye, mesela jîyanê ye. Ev ne hesane em rûnên iro rêyek dayim.

D.K.: Kak Şêrko, Yekîtîya Nivîskarên Kurd kingê hatiye damezrandin? Iro hin heye? Li derweyî welat şaxê wî hene?

Ş.B.: Yekîtîya Nivîskarên Kurd, piştî 11 Adar sala 1970'an da hate damezrandin. Heta sala 1974'an êşkere karê xwe ajot, xîzmetek zor hate kirin. Iro kovarê wan

heye û bî destê hukma Bexdayê ne, nîkarîniştên baş pêkbinim. Dî sala 1982'an da li şaxan Yekîtîyê Nivîskarên Kurdistan hat damezrandin. Kovarek bî navê Gîzing tê weşandin.

D.K.: Iro sert hene ku li derweyî welat komleyek uha bê sazînin? Helbet ji bo hûnermendên hemû perçeyên Kurdistan?

Ş.B.: Li Ewropayê şaxê Y.N. Kurdistan nîne. Lê sohbet zor e. Hûnermendên Kurd li welatên Ewropayê pîr belav in. Ji bo vê karî imkana malî zor pêvîste, lê çapxanê û tiştên din hene. Dî vê karida her mirov dikare siyaseta xwe biparêze, lê belê gel hev ji xebatê bike.

D.K.: Kak Şêrko, em bî karê çandî û edebî va çawa dikarin gelê xwe û tekoşîna wî bî gelên cihanê va bidin nasîn?

Ş.B.: Bî raya mîn karek hêsan nîne. Ev derge û komelên ku iro kar dikin ku, pêvîndiyên wana gelek in, pêvîste ewana rêga xweş bikin ji bo edîp û hûnermendên Kurdan ra. Pêşîn tercîme kirîna berherman lazîme, ê duduyan beşdarbûna civîn û festivalên navnetewî, ê sîsêyan rojna-

me, kovar, radyo û televîzyonan îstifade kirin e.

Pê mîn baştir xuyaye ku, hûn dikarin rêga bo me duz bikin.

D.K.: Ji bo bersivên te bî navê D. KOMKAR zor spas kak Şêrko. Xên ji vana gotinek te hebe kerem ke bêje.

Ş.B.: Ez wek şairek hemû Kurdistanê xwe dihesibînim. Ez beşek wan im. Ez Nuha helbestek xwe ji bo D. KOMKAR çap bike didim, ku xwendevanên we hîn nêzikîr mîn nas bikin. Hêvî dikim ku dî duverojê da disa em hev bîbin. Zêdetir xîzmeta milletê xwe bikin.

RÊGA

Royê zemin bûrkani bû
Bûrkaniş Kurdistanî bû
Kurdistanîş kûri wekû
(Ararat) î lê kewtewa
Araratiş kurdî lê bû
Kurdîş dûwaney çewsanewa
û tekoşani be yek sîk bû
Lê diwaneyêş
Rêgay wekû (Yılmaz Güney) î
Lê dayik bû.

YABANCILAR YASASI..

(Baştarafî 12. sayfada)

gerici politikasına karşı toplumun değişik kesimleri sert tepki göstererek, böyle bir yasanın sözü edilen uyum politikasıyla bağdaşmadığını vurguluyorlar. Zaten yabancılara dayanışmadan onlara yönelik kararlar almak, onları yerel düzeyde dahi seçme ve seçilme hakkında uzak tutmak, başlı başına yabancılara toplumun dışına itmek demektir. Tüm bu pratik uygulamalar göz önündeysen, Zimmermann uyumu hızlandırıyoruz sözlerine ancak kendisini inandırabilir.

Alman Sendikalar Birliği DGB adına Jochen Richert Zimmermann'a çağrıda bulunarak şöyle diyor: "Yabancılar yasasını sertleştirmek için sonu gelmez düşüncelerinizden vazgeçin. Yabancı işçi ve ailelerini terdirginlikten kurtarmak, ancak çoğunluk tarafından kabul gören bir yabancılar yasasıyla mümkündür." Ayrıca yabancılar yasasında öngörülen sertleşmeye karşı SPD, Yeşiller, Kiliseler, Pro Asyl, yabancılar sorumlusu Liselotte Funcke, DKP ve çok sayıda kuruluş sert tepki gösterdi.

Tüm bu tepkilere rağmen Zimmermann planlarını hayata geçirebilecek mi? Eğer Zimmermann ve onun gibi düşünönlere kalırsa kendilerince "tüfü bitmiş" çok sayıda yabancıyı sınır dışı dahi edecekler.

Biz yabancıları doğrudan ilgilendiren Zimmermann planlarına karşı

ciddi bir tepki gösterilmemesi büyük bir eksikliktir. Ancak zaman henüz geç değil. Bize yönelen gerici planları boş çıkarmak için, Alman demokratik çevrelerinin desteğini sağlayarak kararlıca karşı koymalıyız. Diğer taraftan bize yönelik yasanın sertleşmeye değil iyileştirmeye ihtiyacı vardır.

Bize yönelik gerici uygulamalara karşı sessiz kalmamız, bu uygulamalara soyunan çevrelere cesaret verecektir. Alman demokratik kişi ve kuruluşların bu insanlık dışı yasa ve uygulamalara karşı daha duyarlı olmaları gerekir. Bu toplumun bir parçası olan yabancılara yönelik gerici uygulamalara Alman toplumu "bize ne!" deyip geçmemeli, benzeri uygulamaların kendilerine de yöneleceğini hesaba katmalıdırlar.

Zimmermann'ın planlarını yerli yabancı demeden tüm demokratik kişi ve kuruluşların ortak ve kararlı tavrı geri tepecektir. Bu anlamda önümüzdeki dönem bizi yeni görevler beklemektedir. Bu yeni görevlere şimdiden kendimizi hazırlamalıyız.

Kürdistan Tarihinde Dersim

Dr. Vet. M. Nuri Dersimi

komkar yayınları

**Bu yılki NEWROZ'ların
yapılacağı yerler**

LAUSANNE: 22/2/1988, Salle de spectacle de rennes 1020 (Emekçi, Seydo, Alan, Folklor, Tiyatro, Slayt)

* * * *

WESTBERLIN: 12/3/1988, Hochschule der Künste, Hardenbergerstr. 33, (Şivan, Emekçi, Delal, Koma Aşiti, Folklor, Theater, Dias)

* * * *

HAMBURG: 19/3/1988, Curio-Haus, Rotendam Chaussee 13, (S-Bahn Dammtor) (Delal, Seydo, Nüzan, Kulikên Kurdistan, Koma Aşiti, Theater, Folklor,)

* * * *

BREMEN: 20/3/1988, Schauburg-Kino, Vor dem Steintor 114, (Delal, Seydo, Nüzan, Kulikên Kurdistan, Koma Aşiti, Folklore, Theater)

* * * *

DUISBURG: 26/3/1988, Rhein-Ruhr-Halle, Walter Ratenastr. 1 B (Şivan, Emekçi, Baran, Seydo, Koma Aşiti, Folklor, Theater, Dias)

* * * *

NÜRNBERG: 2/4/1988, Meister Singer Halle, Münchenerstr. 21, Nürnberg 50 (Şivan, Emekçi, Delal, Nüzan, Folklor, Chor, Theater, Dias)

Axiftina M. Ali Eren li Parlamenê da:

“Pêwiste li ser pîrsa Kurdan bê axiftin”

Mebûsa Partiya Gelêri ya Sosyal Demokrat (SHP) ya Istenbolê M. Ali Eren, di roja 20 Çileyê Pêşin li parlamenê da li ser pîrsa Kurdan axift.

Li ser vê axiftinê ji her ali bi cure cure şor hatin kirin. Serokê dewleta faşist Evren “ger ev wêk bihistina min be, nikarin qebûl bikin” got. Di gel wi, rojnama Tercuman û nijadperestên din, axaftina Eren kirin sebep û jahrên xwe li ser gelê Kurd carek din rijandin. Lozan carek din hat birawan; ser wi da dûr û dirêj sekinin. Lê ewana bi zanati şorên ku İsmet İnönü li Lozanê gotibû, birvekirin.

Li parlamenê ji di derheqê axiftina Eren şirikên hukma faşî şoran kirin. Parlamê biryar girt ku, M. Ali Eren wan gotinên xwe nikare li derveyi parlamenê da ji bêje. Mena wê biryarê ev bû ku, li ser pîrsa Kurdan Eren carek din ne axife..

Ji ber çî serokê hukma faşî Evren, Ozal û nijadperestên din evqas êriş anin ser Eren? M. Ali Eren di axiftina xwe da usa digot: “Pêwiste parlamento vê tabûyê hilweşîne. Li ser pîrsa Kurdan ji her ali ve bisekine; bo helkîrîna vê pîrsê pêşneyaran bine û ser da bixîfe. Bêyni vê kari li Tirkîyê da demokrasi wê bin wesayetê bimîne. Heyani roja iro li ser vê pîrsê baş nehatiye sekinandin û timi Kurd hatine ji birvekirin. Bi çaveki nebaş, bi dileki şik li wan hatiye mêzekirin. Ji ber van yekan siyaset û aboriyek cuda li wê derê hatiye ajotin. Di gel van zmanê wan hatiye qedexe kirin,

nivisandin qedexe ye. Bûyêrek sedem tê nişandan û ji vê hemû gel berpîrsiyar tîn girtin. Li gundan da jin-mêr, qal-zarok tu ferk ne hatiye kirin, teda û zulm li wan hatine kirin. Li wê derê assimilasyonê xurt hatiye ajotin û nav hatine guhartin. Kes nikare gor dilê xwe navan li zarokên xwe dayîne. Kesên ku tîn girtin, li ci da tîn kuştin.”

Bi axiftina M. Ali Eren ve pîrsa gelê Kurd li Tirkîyê carek din ji her ali ve hat ortê.

Gelê Kurd beriya damezirandina Komara Tirkîyê, bi gelê Tirk ve tevayî hemberê imperyalizmê şer kir. Wi demê da hemû kes hebûna Kurdan qebûl dikir. İsmet İnönü li Lozanê da vê yekê usa eşkere dikir: “Parlamento him yê Tirkan e, him ji yê Kurdan e.”

Pîştê damezirandina Komara Tirkîyê, demeki kurt şunda hukma Tirk Kurdan birkir. Hebûna wan inkar kir. Xwestekên netewî û demokratîk ya gelê Kurd bi cih nehat. Hukma Tirk a kolonyalist êrişan ani ser wan; nefiyan pêk ani. Xwest ku gelê Kurd ji ortê rake. Zman û çanda wi qedexe kir. Gelê Kurd hemberê van êrişan berxwe da. Bi deh hezaran şehid da, stuyê xwe ber dijmin xwar nekir. İro ji gelê Kurd ji bo destxistina mafê netewî û demokratîk kar dike.

Kesên ku li ser axiftina Eren evqas tofan rakirin, naxwazî gelê Kurd bighije mafê xwe yê netewî û demokratîk. Evana ji netewê Kurd ra van mafanan zêde dibinin. Mafê netewî û demok-

ratîk her çiqas heqê gelê Tirk e, evqas heqê gelê Kurd e ji.. Hemû hêzên şoreşger, demokrat, pêwiste ku, ji bo destxistina wan mafan, çalaki kar bikin. Alikariya xwe bi gelê Kurd ve nişan bide.

Tiştêk heye kû, pêwiste neyê ji birkirin: Kê dixwaze demokrasiyek rast li Tirkîyê hebe, pêwiste hebûna gelê Kurd bê naskirin û mafê wi yê netewî û demokratîk bê dayin. Ger evana nebin, demokrasi ji derewan zêde naçe..

Daxuyaniya KOMKARê

Pîştî axiftina M. Ali Eren li parlamenê, KOMKAR daxuyaniyek derxist û hemû mebûsan ra, serokê partiyên ra, serokê parlamenê ra bi rêkir.

Di daxuyaniyê da rexne li hukma Tirkîyê tê kirin ku hebûna gelê Kurd inkar dike û usa tê gotin:

“Mebûsa SHP M. Ali Eren bi axiftina xwe ve li ser pîrsê giring sekiniye. Pêwiste ev axiftin bê silavkirin.

Em baver dikin ku, hêzên demokrasixwaz hemberi dijmin gavan para nevjîn û M. Ali Eren tenê nehêlin. Em ji we hêvi dikin ku, daxwazên gelê Kurdistan binin cih û bo wi kar bikin.”

Pir rojnâmên Tirkîyê cih dane daxuyaniya KOMKARê.

Di gel vê daxuyaniyê KOMKAR, bi zimanê Elmanî nameyek ji hemû mebûsên Elman ra, partiyên ra û mebûsên Parlamenê Ewropa ra ji şand. Ji wan xwest ku M. Ali Eren tenê nehêlin, pişgiriya wi bikin.

Mercên aboneti : 6 Mehi 10 DM, sali 20 DM
Abone Şartları : 6 Aylık 10 DM, yıllık 20 DM

Hesap No : Postchekamt Frankfurt
Konto-Nr. : 405767—606

DERGİ

KOMKAR

Xwedi : Federasyona Komelên Karkerên
Kurdistan li Elmanya Federal
Navnişan : 5000 KÖLN, Burgunderstr. 35-37
Elmanya Federal
Berpîrsiyar : A. SAYDAM

IMPRESSUM
Herausgeber KOMKAR
Föderation der Arbeitervereine
aus Kurdistan in der BRD e.V.
Verantwortlicher Chefredakteur:
A. SAYDAM
Druck: Eigendruck